

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXXIII

Leidžia 20 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 24, 1979

Nr. 223

LKB Kronika Nr. 38

SOVIETINĖJE MOKYKLOJE

TELŠIAI. 1979 m. vasario 6 d. Telšių V-tą vid. mokyklą prisistatė saugumo darbuotojas ir tardė Xb klasės mokinius: *Aukštas Juodviršytė, Almantą Fabijoną, Rolandą Janušauską*. Kiek vėliau buvo tardomas *Arūnas Razminas*. Saugumietis norėjo užveruoti mokinius dirbti saugumo agentais. Jis įsakė mokiniams išnupinėti savo draugų tarpe.

Tuo pačiu tikslu jau keli mėnesiai (1978, XII — 1979, II) sistemingai persekiojamas Telšių IV-os vid. mokyklos X klasės mokinių *Romas Perminas*. Saugumietis jį pasitinka prie namų einantį mokyklą ar grįžtantį iš jos, be to, įsako atvykti į sutartas pasimatymo vietas, kurias moksleiviui įsako slėpti. *R. Perminas* saugumietiams pareiškė, jog paslapčių jis nelaikysias ir, norėdamas atsikratyti saugumiečių, kuo plačiausiai visa išpašakavo, 1979 m. sausio — vasario mėn. jaunuolis bandė vengti susitikimų su čekistais: slėpėsi nuo jų, nenuvykdavo nurodytu laiku arba tiesiai jiems pasakydavo, kad neatėisias. Tokiais atvejais saugumietis jį visai bandydavo įbauginti. Pa-
vyzdžiui, vienas saugumietis net grasino moksleiviui, jog pagavę jį iškastruos. Saugumietis ypatingai nori turėti savo agentą Telšių IV-os vid. mokyklos X klasėje, nes net vienas šios klasės berniukas nestoja į komjaunimą, o du auklėtiniai patarnauja šv. Mišioms. Direktoriaus pavaduotojas *Andrijauskas* grasino, kad dėl šių „nusikaltimų“ klasę eivarstys kompartijos biuras.

TELŠIAI. V-os vid. mokyklos V kl. auklėtoja *Urbšienė Š. m.* vasario mėn. vienos pamokos metu pastatė prieš visą klasę mok. *Arūną Bladžių* ir ėmė tyčiotis: „Štai, pažiūrėkite, mokiniai. — prieš jus stovi davatka!“ Po to ji paliko po pamokų Xb klasės mokiniui *Arūną Remėną*, kaltindama jį jaunuoliu, jog šis agituoja jos auklėtinį *Arūną Bladžių* eiti į bažnyčią.

MAZEIKIAI. III-je vidurinėje mokykloje mokiniams buvo liepta atsakyti į tokius klausimus:

1. Kokią religinę knygą esi skaitęs (pavadinimą, jei prisimeni — autorį)?
 2. Tiki į Dievą?
 3. Kiek kartų esi buvęs bažnyčioje?
 4. Tai tiki?
 5. Kodėl eini į bažnyčią? (dėl įdomumo, neturi ką veikti, kas nors verčia?)
 6. Kas tiki iš klasės, netiki, abejoja (parašyti pavardes)?
 7. Kas tiki iš mokyklos (parašyti klases, pavardes, pabrūkta tas pavardes, kurie mokiniai eina patarnauti Mišioms, dalyvauja bažnytiniam chore, procesijose)?
 8. Ar klasėje yra pravestas renginys religine tema?
 9. Kokia pamoka galėtum įrodyti, kad Dievo nėra?
 10. Per kokias pamokas kalbėjote apie Dievą?
 11. Kokią krikščionybę išpažįsti?
- N. B. Kai kurie anketos klausimai taip suformuluoti, kad moksleivius, į juos atsakydamas, turi tapti išdaviku.

(Bus daugiau)

Karo laivyno bazės Guantanamo klausimas

Už 2,000 dol. gavo geriausią uostą

Washingtonas. — Sekretorius *Cyrus Vance* vėl susitiko su sovietų ambasadorium *Dobryninu* svarstyti Kuboje laikomų sovietų kareivių klausimo. Nors pripažįstama, kad 3,000 sovietų kareivių nesudaro grėsmės Amerikai, svarstomas pats padėties principas, nes Kuba yra vos 90 mylių nuo Amerikos. Sovietų Sąjunga vis didina karinį Kubos pajėgumą. Kuboje įrengtos priešlėktuvinės raketos, Maersk atsiuntė apie tuziną modernių Mig-23 lėktuvų, padovanojo du povandeninius laivus, pradėjo statyti didelę povandeninių laivų bazę Cienfuegos, parūpino cėkadrių didelių transporto lėktuvų, kurie jau pastebėti gabenant ginklus ir karinę medžiagą revoliucionieriams Centrinėje Amerikoje, sovietai įrengė ir modernias šnipinėjimo ir žvalgybos stotis, kurios seka komunikaciją ne tik Amerikoje, bet ir kitose Vakarų hemisferos dalyse.

Nuo dabartinių derybų priklauso strateginių ginklų apribojimo sutarties ratifikavimas ir visa detentės padėtis. Sako, kad *Dobryninas* savo įrodinėjimuose, jog Kuboje neįvyko nieko naujo, kareiviai ten seniai laikomi, kėlė ir Amerikos Guantanamo įlankos laivyno bazės klausimą. Kubos salos pietryčių gale yra labai patogi įlanka, kurioje, sakoma, galėtų

sutilpti visas JAV karo laivynas. Čia amerikiečiai pirmą kartą išsikėlė 1898 m., kada Kuba pradėjo išsivadavimo nuo Ispanijos kovas. Nuo to laiko įlankoje yra Amerikos kariuomenė, šiuo metu 2,300 kareivių, daugiausia karo laivyno personalo, šeimos ir apie 1,800 civilių darbininkų, iš viso apie 5,900. Ši bazė gyvavo prieš Kubos revoliuciją 1959 m. ir po jos.

Guantanamo bazę pagrįsta 1903 metų JAV — Kubos sutartimi. Kuba išnuomavo šią įlanką visiems laikams, pareikalavusi 2,000 aukštųjų dolerių per metus. Amerika šią nuomą labai sąžiningai moka, tačiau *Fidelis Castro* tik vieną kartą iškėlė jam atsiųstą čekį, nes nenori pripažinti Amerikos legalių teisių būti šioje bazėje. Ji yra 45 kvadratinio mylių plotas. Iš Kubos pusės anksčiau į bazę atėdavo darbininkai, tačiau komunistų valdžia tai uždraudė ir bazę apjuosta aukšta tvora. Bazėje, kada buvo kilusi Kubos raketų krizė 1962 m., buvo 11,000 kareivių.

Kubos vyriausybė nepareidžia progos reikalauti, kad „imperialistinė Amerika“ pasišalinėtų iš Guantanamo įlankos. Vienais metais *Castro* pagrasino nutraukti gėlo vandens tiekimą. Tuomet Amerika pati už-

Trečiojo pasaulio svarbiausi vadai, susitikę Kuboje, nesusirūšiusių valstybių vadų konferencijoje: Jugoslavijos prezidentas Tito ir Kubos diktatorius Fidel Castro.

Protestai dėl Indijos brangenybių pardavimo

Teismas parduoda nizamų deimantus

New Delhi. — Pasaulio spaudos dėmesį atkreipė Indijoje planuotos brangenybių varžytinės, kuriose Indijos aukščiausiojo teismo valdininkai bandė parduoti mirusio *Hyderabad* provincijos „nizamo“ *Nizam Sir Mir Osman Ali Khano* brangakmenių dalį. Šis nizamas buvo labai šykštus musulmonas. Jis valdė Prancūzijos didumo hindų apgyventą provinciją buvusioje Indijoje. Sakoma, kad daug milijonų nizamo sutauptų popierinių pinigų su grauzė žiurkės, tačiau auksas ir brangieji akmenys liko ir yra laikomi gerai saugomam *Bombėjaus* banko seife.

Nizamo giminaičiams, jis pats mirė 1967 m., patekus į finansinius sunkumus, Indijos vyriausybė leido parduoti iš varžytinių trečdalį nizamo brangenybių. Gauti pinigai bus investuoti į žemės ūkio išvystymą, o kiti — į kūrį giminaičiai gaus 7.5 nuos. palūkanų. Buvo bandyta brangenybes parduoti jau pernai, tačiau nizamo giminės pasiskundė, kad išpardavimas buvo prastai organizuotas, tada vyriausybė paskelbė pardavimą negaliojančiu. Siekiant objektyvumo ir sąžiningumo, papuošalus parduoti buvo paskirta aukščiausiajam teis mui.

Kai kurie opozicijos nariai, atėjant varžytinėms, užprotestavo, kad brangieji akmenys yra Indijos tautinė nuosavybė ir negali būti išvežti. Be to, byla iškėlė ir *Bombėjaus* deimantų pirkliui, irgi protestuodami prieš papuošalus išvežimą.

Šios bylos kiek išgąsdino būsimus pirkėjus, kurių tarpe svarbiausi varžovai yra graikas laivininkystės milijonierius *Stavros Niarchos* ir *Dubai* valstybės bankininkas *Abdul Wahab Gassani*.

Karo laivyno bazėje visada būna 4–5 JAV karo laivai, uosto reikšmė paskutiniu metu sumažėjo, joje vyksta jūreivių apmokymo, remonto darbai, tačiau gali įvykti Pietų Amerikoje ar Panamoje konfliktas, kada bazės reikšmė būtų svarbi.

Indijos valdžia pareikalavo, kad visi, kurie nori brangenybes pirkti, įneštų iš anksto užstatą — 25.4 mil. dol. Nustatyta, kad trečdalis nizamo brangenybių negali būti parduotas už mažiau kaip 26.3 mil. dol.

Viena pardavimui skirta odinė dėžė, anksčiau buvusi Rusijos caro *Nikalojaus II*-jo nuosavybė, turi 22 didelius emeraldus, kurių dydis 414 karatų. Vien tie emeraldai verti 8.5 mil. dol. Kitas papuošalas — ant auksu grandinės kabas papuošalas, turintis centre 200 karatų emeraldą ir didelį 12 karatų deimantą. Aplink juos yra aštuoni mažesni deimantai, viso 40 karatų. *Hyderabad* nizamas paliko 107 panašios vertės papuošalus, iš jų parduodama tik 37 vienetai. Pirkėjai reikalauja, kad Indijos vyriausybė garantuotų, kad varžytinėse laimėjęs brangenybių savininkas galės savo pirkinius išvežti iš Indijos. Pradėtos protestų bylos kelis pirkėjus atbaide, pranešė *Associated Press*.

Jungtinės Tautos už senąjį režimą

New Yorkas. — Jungtinių Tautų generalinė asamblėja priėmė kredencijų komiteto sprendimą atiduoti *Kambodžios* atstovavimą buvusio *Pol Poto* režimo delegacijai. Balsavime 71 valstybė pasisakė už *Pol Potą*, 35 — už naująją *Heng Samrin* valdžią, kurią pastatė *Vietnamas*, ir 34 valstybės nuo balsavimo susilaikė. Šis sprendimas laikomas skaudžiu Sovietų Sąjungos ir *Vietnamo* pralaimėjimu.

Baigtos derybos dėl Meksikos dujų

Washingtonas. — Prezidentas *Carteris* paskelbė penktadienį, kad baigtos derybos su Meksika dėl natūralių dujų. Daugiausia ginčų derybose kėlė Meksikos prašoma už dujas sumažinti, joje vyksta jūreivių apmokymo, remonto darbai, tačiau gali įvykti Pietų Amerikoje ar Panamoje konfliktas, kada bazės reikšmė būtų svarbi.

Šią savaitę Washingtonan at-

TRUMPAI IŠ VISUR

— Pietų Korėjos vyriausybė pareiškė protestą ir susirūpinimą dėl JAV ambasadoriaus *William Gleysteen* kalbos, kurioje jis pirmą kartą pavadino *Siaurinę, komunistinę Korėją* jos oficialiu vardu — *Demokratinė Korėjos Liaudies respublika*.

— Vatikano šaltiniai paskelbė, kad popiežius *Jonas Paulius II* planuoja lapkričio mėnesį sušaukti specialią kardinolų konferenciją. Paprastai, konklavos šaukiamos išrinkti popiežių ar padeiti popiežiui įsvertinti naujus kardinolus.

— V. Vokietijos generolas *Ferdinand von Cenger* ir *Etterlin* buvo paskirtas NATO narinės organizacijos centrinio fronto vadu. Karui baigiantis, jis buvo kapitonas, vėliau studijavo Šveicarijoje ir Britanijoje, baigė teisės mokslus, po to grįžo į karinę tarnybą.

— Senatas 83-0 balsais patvirtino naują transporto sekretorių *Neil Goldschmidt* ir naują ambasadorių Jungtinės Tautos *Donald McHenry*.

— Naujosios Zelandijos darbo unijos penktadienį buvo paskelbusios generalinį streiką, kuris sustabdė susisiekimą, pašto veiklą ir laikračių leidimą.

— Pekine apie 100 geležinkelio darbininkų demonstravo prieš valdžios rūmų ir susistumdė su policija. Plakatai kaltino geležinkelio vadovus nesilaikant vyriausybės politikos.

— Kalifornijoje baigiasi krūmų ir miškų gaisrai per 10 dienų padarę apie 50 mil. nuostolių.

— Salvadore komunistų sukilėliai buvo užpuolę keturias vyriausybės kariuomenės igulas ir nušovė vieną kareivį.

— Šią savaitę prasidės Sovietų Sąjungos — Kinijos derybos, kurių tikslas pagerinti santykius su Kinija. Plakatai kaltino vyriausybę nesilaikant vyriausybės politikos.

— Palestiniečių grupės *Libano* penktadienį nusikundė, kad *Libane* juos puolė Izraelio tankais. Izraelis šią žinią paneigė.

— Pietų Korėjoje apie 700 studentų susikirto su riaušių policija, kuri bandė išardyti jaunimo demonstraciją šalinimais dujomis.

— Panamos vyriausybė išspėjo Ameriką, kad nuo spalio mėn. 1 d. Kanalo zona turi pereiti į Panamos kontrolę. Šį perėmimą nesenai atmetė Atstovų Rūmai.

Ko vyriausybė siekia Kuboje?

Washingtonas. — Vyriausybės šaltinių žiniomis, valstybės sekretorius *Vance* nereikalauja sovietų, kad jie išvežtų iš Kubos savo kareivius. Sakoma, kad Amerika jau priprato prie sovietų Kuboje buvimo, nes jie ten yra nuo 1962 m. ir turi teisę siųsti įvairius patarėjus. Siekiama, kad sovietai išformuotų kovos dalinius, kurie pastebėti Kuboje. Tai būtų įmanoma performuojant karinių dalinių vadovybę ir išvežant kai kuriuos ginklus. Tokios sovietų nuolaidos patenkintų prezidento *Carterio* vyriausybę ir Kubos aktyvūs išlaikyti sovietų pretilizė.

vyksta Meksikos prezidentas *Jose Lopez Portillo*, kuris pasirašys naują prekybos sutartį.

BLOGĖJA JAV ŽYDŲ IR JUODŲJŲ SANTYKIAI

Arafatas bučiavo Amerikos juodųjų vadus

Beirutas. — Palestinos Laisvinimo Organizacijos (PLO) vadovas *Yasiras Arafatas* labai šiltai priėmė Amerikos juodųjų delegaciją, vadovaujamą kun. *Joseph Lowery*, *Southern Christian Leadership Conference* prezidento. Arafatas vadino svečius mielais draugais, kurie sušanta Palestinos ir jos žmonių rūpesčius. Visi kartu sudainavo tradicinę juodųjų laisvės kovos dainą: „We Shall Overcome“. Savo sutikimo kalboje Arafatas aiškino svečiams, kad palestiniečiai žudo Amerikos ginklais apsiginklavę izraelitai.

Didelį smūgį žydų — juodųjų koalicijai sudavė juodo ambasadoriaus Jungtinės Tautos pašalinimas iš pareigų už tai, kad jis susitikio su Palestinos atstovu, tačiau santykių atšalimas pasireiškė jau prieš tai. Amerikos negrų tarpe stiprus musulmonų judėjimas. Vis didesnę veiklą išvysto *National Association of Arab Americans (NAAA)*, kurios direktorius *John Richardson* kreipia didesnę dėmesį į juodųjų organizacijų vadus. Daugelis juodųjų pripažįsta, kad daug Amerikos sunkumų sukėlė arabų supykimas, dėl to padidėjusi naftos kaina. *Jesse Jackson*, kuris irgi reikalauja, kad Amerika pripažintų PLO, sako: „Karštame kare mes pirmi žinome, o šal-
ame kare — pirmi baduojame“.

Praeityje Amerikos žydai save laikė skriaudžiamą mažumą ir natūraliai paremdavo juodųjų lygybės kovą. Ilgainiui žydų padėtis pasikeitė, jų liberalizmas sumenkėjo. Juodųjų vadai tvirtina, kad dabar Amerikos žydai paremia juodųjų siekius, kada jiems tai naudinga, daug dažniau juodieji sutapatina žydus su juos išnaudojančiais biznieriiais ar su namų savininkais, imančiais milijonikas nuo-
— Japonijos prekinis laivas, gavęs radio pranešimą iš JAV karo lėktuvo, išgelbėjo jūroje 174 vietnamiečius pabėgėlius. Kurį laivą buvo sugėdęs. Daug keleivių buvo nušilus, suširgę nuo vandens ir maisto stokos.

— Buvęs prezidentas *Nixonas* Pekine buvo priimtas partijos pirmininko ir premjero *Hua Guofeng*, kuris pavadino svečią senu draugu.

— Buvęs prezidentas *Nixonas* Pekine buvo priimtas partijos pirmininko ir premjero *Hua Guofeng*, kuris pavadino svečią senu draugu.

— Buvęs prezidentas *Nixonas* Pekine buvo priimtas partijos pirmininko ir premjero *Hua Guofeng*, kuris pavadino svečią senu draugu.

— Buvęs prezidentas *Nixonas* Pekine buvo priimtas partijos pirmininko ir premjero *Hua Guofeng*, kuris pavadino svečią senu draugu.

— Buvęs prezidentas *Nixonas* Pekine buvo priimtas partijos pirmininko ir premjero *Hua Guofeng*, kuris pavadino svečią senu draugu.

Afganistane valdžią į savo vieno rankas pėmęs *Hafizulla Aminas*. Jis yra valstybės prezidentas, ministrų kabineto pirmininkas, gynybos ministras, valdančios partijos generalinis sekretorius ir saugumo policijos viršininkas. Jis yra mokytojas baigęs Kolumbijos universitetą Amerikoje.

mas ir nesirūpinančiais butų remontu.

Izraelio reikalams daug padėjęs juodųjų tarpe glaudūs prekybos ryšiai su Pietų Afrika ir Rodezija. Tarp Amerikos juodųjų organizacijų plačiai veiklą išvystė naftos pinigais remiama Palestinos Laisvinimo organizacija. Duke un-to prof. *Eric Lincoln* tvirtina, kad Amerikos juodieji vis daugiau supranta ir užjaučia palestiniečius. Neseniai *Brooklyno* juodos kunigas *Herbert Daughtry* suorganizavo juodųjų demonstraciją prie Izraelio Jungtinių Tautų atstovybės. Izraelis kaltinamas libaniečių ir Libane gyvenančių palestiniečių žudymu. Nors Izraelis aiškina, kad ten puola teroristai, visi pripažįsta, kad izraelitai laikosi šūkio: „Šimtas akių už vieną akį, šimtas dantų už dantį“. Nuo 1973 m. nuo palestiniečių puolimų žuvo 200 izraelitų, tačiau arabų per tą laiką žuvo dešimtys tūkstančių.

Galupo tyrinėjimai parodė, kad labai nedidelis nuosimtis juodųjų mano, kad Viduriniųjų Rytų problemos svarbios amerikiečiams. Daugumas pareiškė, kad Amerika turėtų būti neutrali arabų — žydų konfliktuose (68 nuos.). Jau vien tai prieštarauja Amerikos žydų siekiams, nes be Amerikos visokeriopos paramos Izraelis atsidurtų dar didesniuose sunkumuose.

Rodezija priėmė britų pasiūlymą

Londonas. — Zimbabvės-Rodezijos dvirasė vyriausybė priėmė Britanijos pasiūlytą naujos konstitucijos planą, kuriame numatoma išrinkti parlamentą iš 200 atstovų, kurių 20 būtų balti. Britanija tada duotų oficialią nepriklausomybę savo buvusiai kolonijai ir pripažintų naują vyriausybę. Prieš šį planą kovoję buvęs premjeras *Ian Smith*, nelegaliai ištraukęs Rodeziją iš britų karūnos kraštų.

Dar nežinia, kaip į šį konstitucijos projektą pažiūrės Rodezijos sukilėlių vadai *Joshua Nkomo* ir *Robert Mugabe*, kurie siekia ginklų perimti Rodezijos valdžią.

Remia Jugoslaviją

New Yorkas. — Pasaulinis Bankas paskelbė, kad Jugoslavijai paskirta 21 mil. dol. paskola nuo žemės drebėjimo nukentėjusioms montenegrų respublikos atstatymui. Balandžio mėn. drebėjimas pareikalavo palyginti nedaug žmonių aukų, tačiau sugriovė daug tūčių, išardė kelius, sužalojo uostus ir geležinkelius. Vėliau bankas paskirs daugiau lėšų provincijos atstatymui.

KALENDORIUS

Rugsėjo 24 d.: *Gerardas, Ema, Gedvinas, Sana*.

Rugsėjo 25 d.: *Kleopas, Aurelija, Vientautas, Zelvė*.

Saulė teka 6:38, leidžiasi 6:48

ORAS

Nepastovus debesuotumas, temperatūra dieną 10 l., naktį 55 l.

LIETUVIAI WORCESTERY

PĖTOS
PAREMŲ STATYBA

Nekalto Marijos Prasidėjimo — Putnamo seselių rėmėjų skyrius (šv. Kazimiero parapijos) spalio 14 d. 1 val. p. p. Maironio Parko žemutinėje salėje rengia pietus su menine dalimi ir gintaro išdirbinių parodėlę.

Meninę dalį atliks sol. Norbertas Lingertaitis. Akompanuos Aldona Lingertaitienė iš Bostono. Jie turės ir parodėlę. N. Lingertaitis yra baigęs Bostono muzikos konservatoriją. Dainavęs įvairiose lietuvių kolonijose. Priklauso Bostono vyrių orkestrui, kuriam vadovauja kompozitorius muz. Julius Gaidelis. Jis yra ne tik solistas, bet ir puikūs menininkas. Su savo gintaro išdirbiniais yra suruošęs parodas lietuvių kolonijose: Waterbury, Chicagoje, Kanadoje ir kitur. Visur sulaukė pasisekimo.

Visos gautos per šiuos pietus pajamos bus skiriamos pradėtam statyti seselėms gyvenamam namui — vienuolynui. Putnamo seselių darbus žinoje. Jos tikrai yra užsitaravusios mūsų paramos.

Putnamo miestelio valdžia ragina skubiai statyti gyvenamą namą, nes dabartinis višakis supuvo, nesaugus gyventi, negalima net remontuoti. Statyba pradėdama. Daugelis perka gražius namus, kad tik būtų gražesni ir brangesni už kaimynų. Neišsirenkame vietovių, į kurias keltis, bet nerandame tokios, kurioje gyvenant mirti nereikėtų. Niekas neprieštarauja tiems, kurie gali įsigyti puikius namus, bet tik nepasirūšinsime tos lietuviškos salės, kurioje dirba mūsų gerovę Dievui ir Lietuvai pasiūlymusios Nek. Marijos Prasidėjimo seselės. Padėkime joms pastatyti jų gyvenamą namą — vienuolyną.

Rengėjai kviečia visus, kurie tik gali, ne vien mūsų, bet ir aplinkinių kolonijų lietuvių atsilankyti į pietus. Susitikite, pasikalbėkite su seselėmis, galėsite ir auką įteikti. Galėsite įsigyti lietuviškų knygų, plokštelių, juodos duonos ir medaus.

TRUMPAI

— Norlatiniam apsigyvenimui į Floridą išsikėlė Jonas ir Kastancija Starai, pardavę savo gėles paskendusį gražų namą. Kiekvieno praevio žvilgsnį atkreipdavo tas gražus gėlių darželis. Tenka džiaugtis, kad namą nupirko Jonas ir Marija Phipps. Buvusiems šeimininkams J. ir K. Starams tenka palinkėti sauletoje Floridoje laimingo gyvenimo, o naujesiems šeimininkams J. ir M. Phippsams ir toliau taip gražiai užlaikyti gėlių darželį.

— Buvo susirgusi ALRK Moterų sąjungos įkūrėja Ursulė Daukantiene ir gulėjo šv. Vincento ligoninėje. Dabar sveikta namie.

— Buvo susirgęs Steponas Valinskas, Sr., bet jau grįžo iš ligoninės. St. Valinskas priklauso šv. Kazimiero parapijai ir uolus talkininkas visuose darbuose, parapijos choro narys.

— Rugsėjo pradžioje iš Floridos buvo atvažiuoję šaučiai Albertas Mateika ir Grabauskas. A. Mateika prieš keletą metų gyveno Worcesterį ir buvo šv. Kazimiero parapijos vargonininkas ir choro vadovas. Jis įteigė Dr. Vinco Kudirkos šaučių kuopą. Buvo pirmasis jos pirmininkas. Muzikas A. Mateika ir Grabauskas lankė gimines, draugus ir pažįstamus.

— Rugsėjo 6 d. šv. Kazimiero parapijos mokykla pradėjo mokslus. Mokyklai nuo jos įsteigimo vadovauja šv. Kazimiero seselės.

— Rugsėjo 15 d. lietuvištinė mokykla pradėjo mokslo metus šv. Kazimiero parapijos mokyklos patalpose. Pamokos vyksta kiekvieną šeštadienį nuo 9–12 val. ryto. Mokykloje dirba mokytojos: Joana Dabriliene ir Nijolė Pranckevičienė. Tėvų komitetas, mokytojos ir LB apylinkės valdyba prašo tėvelius, turinčius mokyklinio amžiaus vaikus, atvežti šeštadieniais juos į mokyklą. Kviečiami ir laukiami visokio amžiaus vaikai, nežinint ar jie moka ar nemoka lietuvių kalbą. Nepagailėkite, tėveliai, vaikams mokintis lietuvių kalbos. Leiskite juos į lietuvištinę mokyklą. Dėl informacijų kreiptis mok. J. Dabrilienei 755-9486 ar N. Pranckevičienėi 753-5981.

— Spalio 7 d. šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje prasideda 40 val. atlidai. Baigsis spalio 9 d. iškilmingai vakare.

— Spalio 7 dieną 2 val. p. p. ALRK Moterų sąjungos susirinkimas ir įvairi parodėlė. Kiekviena narė atsineša į parodėlę ką ji labiausiai mėgsta daryti: siuvinėti, megsti, kepti ir t. t.

— Rudeninis koncertas. Spalio 13 d., šeštadienį 6:30 val. v. Maironio Parke šv. Kazimiero parapijos vyrų choras, vadovaujamas muziko Zigmundo Snarskio, akompanuojant parapijos vargonininkę Olgai Keršytę, rengia puikų rudeninį koncertą su vakariene ir šokiais. Choras gieda kiekvieną sekmadienį, išskyrus vasaros atostogų laiką, bažnyčioje per šv. Mišias. Choro narys solistas V. Roževičius savo gražiu balsu praturtina puikų choro giedojimą. Daug laisvalaikio valandų jie praleido besirušdami šiam koncertui, kad ir mus pradijintų lietuviškomis dainomis. Atvykite, kas tik galite, į šį koncertą.

VIEKLOS SUKAKTIS

Spalio 20 d., šeštadienį, 7 val. vak. Maironio Parke įvyks Lietuvių Radijo valandos 5 metų veiklos paminėjimas, su vakariene, programa ir šokiais.

Programoje pasirodys jaunimas, nuo 12–21 metų amžiaus, su savo talentais. Bus pravestas konkursas ir paskirtos įvairios premijos. Rengėjai kviečia ne tik Worcesterio, bet ir aplinkinių kolonijų lietuvių atsilankyti ir paremti šią kultūrinę ir patriotinę vadovaujamą E. Meilau, Jr., radijo programą, kurią girdime du kartus savaitėje. Stenkimės ir toliau ją išlaikyti.

BAZARAS

Spalio 20–21 dienomis Lietuvių Moterų socialinis klubas šv. Kazimiero parapijos salėje rengia "Bazarą". Narės rūpėsingai ruošiasi. Kviečia atsilankyti. Bus įvairiausių dalykų. Veiks virtuvė su lietuvišku maištu.

JUBILATŲ ŠVENTĖ

Rugsėjo 16 d. Family Life Ministry, kurios direktorius yra kun. A. Guenette, pirmą kartą Worcesterio vyskupijoje suorganizavo visų parapijų asmenų, kurie šiais metais švenčia 25 ir 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį, jubiliejaus minėjimą. Jubilatai, kurių buvo 170 porų, su šeimomis, giminėmis ir artimaisiais pripildė pilną šv. Povilo katedrą. Vyskupas B. Flanaganas koncelebravo šv. Mišias. Su juo kartu jo padėjėjas — vyskupas T. Harrington, 6 kunigai, dalyvavo keliolika dijakonų. Vysk. B. Flanaganas pasakė pamokslą, išskleidamas šeimoms gyvenimo reikšmę žmonijos gyvenime, kuri yra labai svarbi, o taip pat priminė, kad tas gyvenimas reikalauja tikrosios meilės ir aukos.

Po pamokslų visi jubilatai atnaujino moterystės sakra-

L.S.T. Korp! Neol Lithuania suvažiavimo Tabor Farmoje, Mich., rugsėjo 1-3 dienomis darbo prezidentą sudarė: iš k. Juozas Matusavičius, dr. Jonas Maurukas, pirm. Mečys Simkus, Vytas Burokas ir Violeta Burskytė. Nuotr. Vyt. A. Račkauskas

mentą, vyskupas palaimino. Giedėjo katedros vaikų choras. Solo Mary Crommett.

Po šv. Mišių jubilatai su šeimomis, giminėmis ir artimaisiais buvo pakviesti į Nekalto Marijos Prasidėjimo parapijos salę kavutei. Dalyvavo abu vyskupai. Sveikino jubilatus ir įteikė gražius atžymėjimus.

Jubilatų eilėse buvo ir šv. Kazimiero parapijos parapičiai Juozas ir Janina Miliauskai, kurie šiais metais švenčia 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS
VYRŲ CHORO KONCERTAS

Daugelio lietuvių parapijų bažnyčiose jau nebegirdim lietuviškų maldų, pamokslų, lietuviškų chorų lietuvišką giedant. Dėl daugelio priežasčių lietuvių kalba turėjo kapituoti prieš anglišką. Daugelis lietuviškų parapijų vardų pranyko laiko jėgų, pakeičiamas tautybes ir net šventuosius patronus.

Warcesterio šv. Kazimiero parapija, įsteigta daugiau nei prieš 75 metus, tuo laiminga, kad dar iš šandien Aukščiausiam maldos yra siunčiamos gimtąja kalba, o giesmės, sukurtos lietuvių poetų ir kompozitorių, savų kompozitorių, aidai erdvioms bažnyčios skliautose. Kad mūsų parapija iki šiol išlaikė lietuvišką stiprą, parapičiai turi būti dėkingi ne tik klebonui kun. A. Mičiūniui, bet ir pirmiesiems patriotams klebonams. Kad dar išandien skamba lietuviška giesmė ir ją palydi vargonai, aciu tiems, kurie tam aukojasi ir atiduoda savo laisvalaikį. Šiandien šv. Kazimiero parapijos vargonininkė yra Olga Keršytė, kuri su pasiūlymu vargoninkauja jau daug metų. Choro dirigentas ir vedėjas yra muz. Z. Snarskis, pasiūlytas ir pasiūlojantis muzikai. Jis nuo pat atvykimo į šį kraštą dalyvauja muzikiname gyvenime, kaip Meno ratalio dirigentas ir šiuo metu vadovauja parapijos vyrų chorui. Jis suorganizavo chorą, kurio nariai pasiūlyti ir su kantrybe lanko repetitijas, ruošdamiesi koncertui. Nors choras yra pasirodęs kitų organizacijų parėn gimimose, š. m. spalio 13 d. 7 v. v. Maironio Parke Shrewsbury, Mass., ruošia savo koncertą. Choras kviečia atsilankyti Worcesterio ir aplinkinių lietuvių. Turėtų visi jausti pareigą ir padėką tiems, kurie aukojasi kitiems. Tikėsim, kad spalio 13 d. Maironio salė bus pripildyta klausytojų.

Lietuvos atsiminimai

Radijo Valanda jau 35 metus tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popietis iš WEVD Stoties New York 1230 kll. AM ir nuo 7 iki 8 val. vak. 97.9 meg. FM.

Direkt. Dr. J. J. Stukas
1407 Forth Drive
Mountainside, N. J. 07093
Tel. 233-5545 (code) 301

Kviečiame taip pat klausyti Lietuvos kultūrinio valandų radijo stoties (New Jersey WSOU, 89.5 meg. FM) Pirmadienį 7:30 - 8:30 val. vakaro. (Vadovauja prof. J. Stukas)

PAVĖRGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖS ISTORIJA

Taip išsireiškia Ronald Reagan, kovotojas už žmogaus teises

1977-tais metais Pavėrgtųjų tautų savaitė jau buvo beveik praejusi, kol prezidentas Carteris prisiruošė paskelbti ta proga pareiškimą. Iš Baltųjų rūmų elgesio atrodė, kad pareiškimą tereiktų išsiųsti, kaip paprastą siuntinį. Jis vis dėlto būtų galėjęs užgauti Sovietų Sąjungą, savo glėbyje turinčią didžiausią pavėrgtųjų tautų skaičių pasaulyje.

1978-tais metais mums buvo sakoma, kad dėl geopolitinių reikšmių, t. y. detentės siekimo, netinka užsiminti apie pavėrgtąsias tautas. Neduok Dieve, kad užsimintume ir apie rusų priedaudoje laikomus milijonus žmonių. Tačiau, nežinint vyriausybės kaprizingumo, Pavėrgtųjų tautų savaitę pamaui susilaukė daug dėmesio. Senato suruoštamame priėmimo ta proga susirinko pilnas kambarys kongreso narių, kurie smerkė komunistų priedaudo.

Tačiau šis netikėtas susidomėjimas turėjo ir ironišką pusę. Kai kurie Kapitoliuje susirinkę iškalbingieji buvo tarp tų, kurie anksčiau masinio Sovietų karių pajėgų stiprinimo akivaizdoje balsavo sumažinti Jungtinių Amerikos Valstybių karines išlaidas.

Tai tie patys kongreso nariai, raginę Helsinkio pasirašyti dokumentą, kuris iš tikrųjų įteisino Pabaltijo valstybių inkorporavimą į Sovietų Sąjungą bei rytų Europos po karo užėmimą. Kai kuriais atvejais tie patys asmenys, pritrenkti griežto disidentų nutiesimo, anksčiau smerkė žmogaus teisių pažeidinėjimus Amerikos sąjungininkių tarpe, bet ligi tol nepaisė daugelio žmogaus ir tautų teisių slopinimo už geležinės uždangos. Jie aiškino atnaujintą susidomėjimą Pavėrgtųjų tautų savaitę tuo, kad 1978 metais buvo kongreso rinkiminiai metai ir kad kongreso nariai, kurių apygardose buvo tvirtas tautinių mažumų balsuotojų pagrindas, nenorėjo patekti į balsuotojų nemalonę. Iš dalies jie greičiausiai būvo tikslūs. Tačiau kongresas gana greitai pagauna besikeičiančias nuotaikas krašte, ir didejančių supratimas, kad „detentės“ tikrovė neprilygsta peršamai sąvokai taip pat galėjo didėle dalimi prisidėti prie pamaui stipriai išreikštų pasisakymų Pavėrgtųjų tautų savaitės proga.

Kai 1959 metais liepos mėnesį prezidentas Eisenhoweris pasirašė pirmąją Pavėrgtųjų tautų proklamaciją, jis įvykdė taisyklą, vieną siūlymą. Buvo siūlyama, kad prezidentas kasmet paskelb-

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ont.

LIETUVIŲ NAMŲ ŽINIOS

Tokių pavadinimų Toronto Lietuvių namai leidžia žinių biuletenį, kurio neseniai pasikeitė redaktoriai. Ta proga naujasis redaktorius vietoj vedamojo parašė „Redaktoriaus laišką LN nariams, kuriame tarp kitko rašoma: „Šis biuletenis yra valdybos leidinys ir jo turinys ne-

DR. ZIBUTE ZAPARACKAS

Tel. — 337-1285
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofis: 700 North Michigan, Suite 400
Valandos pagal susitarimą

SOPHIE BARGUS

RADIO SEDROS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00 — 3:30 val. popiet. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto.

Tel. 494-9413
1400 A. M.
7100 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60630

MANO ŽODYNAS
Richard Scarry

Lietuvių ir anglų kalba. Antrasis leidimas. Didelio formato. Kieti viršeliai. Lietuvių kalbai pritaikė ir išleido JAV LB Švietimo Taryba, Chicago 1979 m. Leidimas parengė Lietuvių Fondas. Šis leidinys gražiai iliustruotas ir jį pagelba moksleams skaitytojams žymiai lengviau išmokti lietuviškai. Kaina su paštu \$7.00. (Illinois gyventojai dar pridėda valstybės mokesčio 30 centų.)

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, Ill. 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$37.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$35.00. Foreign countries, \$37.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nusiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atlymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$37.00	\$19.00	\$15.00
Kitur J.A.V.	35.00	18.00	13.00
Kanadoje	U.S.A. 37.00	19.00	15.00
Užsienyje	37.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Redakcija straipsnius taisysovo nuožūra. Nesunaudoję straipsnių nesugrąžina. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

turi prieštarauti jos veiklos politikai. Praeityje, nežinint buvusių redaktorių atsargumo, atsisakavo tarp redaktorių ir valdybos nuomonių skirtumų. Šiems nesklaidumams išvengti valdyba š. m. rugsėjo mėn. 6 d. posėdyje nustatė LN žinių redaktoriaus gaires, iš kurių yra svarbiausios šios. Tų „gairių“ atspaudintos trys, iš kurių čia paskaitojama tik viena būdingiausia: 3. LN ŽINIOSE skelbiamos

žinios ir straipsniai turi būti objektyvūs, nekontroversiniai, konstatuojantieji tik faktus, be paigrymų ar papėkimų, nereikiant redaktoriui savo asmeninės nuomonės.“

— Gen. Alexander High, buvęs NATO vadas, laikomas geru kariu, tačiau 1947 m. baigdamas karo akademiją iš 300 karių, buvo tik 217 vietoj.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

DR. VL. BLAŽYS

PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 7:30 v. v. Sešt. ir 3 val. Pagal susitarimą.
Ofisio telefon. WA 5-2670
Rezid. tel. Wabrook 5-3048

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet. treč. ir sešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val: pagal susitarimą: pirmadienį ir ketv. 1-4 ir 7-9 antradienį ir penkt. 10-4 šeštadienį 10-3 val.

Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nėrvų ir Emocinės ligos.
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofisio tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Sešt. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

1002 N. Western Ave., Chicago

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
7110 W. 127 St., Palos Heights
Tel. 361-0730
Valandos pagal susitarimą

Jstaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir sešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago — 476-2112
Val: pagal susitarimą. Pirm., antr., treč., ketv. 9 iki 6 val. Seštadienį 9 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išklyskite treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir sešt. uždaryta

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofs. tel. 737-1168, rez. 239-2919

Ofs. HE 4-1812; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį 3 iki 7 p. p. Tik susitarus

Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val: pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 popiet. ir ketv. 5-7 vak.
Ofisio tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

Ofisio tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penktadienį 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILBOA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penktadienį 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGO, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visinė priimanos.

SUNKIAI SERGA SOVIETINĖ MEDICINA

"Nemokamas gydymas" ir "nemokamas mokslas" yra du dalykai, kuriuos ypatingai didžiuoja Sovietų Sąjunga. Šiuos du dalykus, okupuodami svetimus kraštus, pirmiausia atneša į naują užimtą valstybę ir stengiasi jais patraukti gyventojų mases. Taip buvo ir okupuotoje Lietuvoje 1940-1941 metais.

Sovietų Sąjungos komunistų partijos programoje yra iškilmingai įrašytas toks punktus: "Socialistinė valstybė — vienintelė valstybė, kuri rūpinasi apsaugoti ir nuolat gerinti visų gyventojų sveikatą. Tai užtikrina socialinių ekonominių ir medicinos priemonių sistema. Bus įvykdyta plati programa, siekianti užkirsti kelią ligoms ir labai jas sumažinti, likviduoti masinius infekcinius susirgimus, labiau prailginti gyvenimą. Visiškai bus patenkintas miesto ir kaimo gyventojų poreikis gauti visų rūšių laipai kvalifikuotą medicininių patarimų. Greta jau esančio, nemokamo medicininio aptarnavimo, ligoniniai nemokamai naudosis sanatorijomis, taip pat nemokamai bus vaistai".

Tai propagandinė — deklaracinė pusė. Tačiau būtinai mes neteisūs, jeigu tvirtintume, kad Sovietų valdžia nesirūpina gyventojų sveikatos bei medicinos reikalais. Per 35 okupacijos metus buvo išauginta nemaža medicinos personalo ir sukurta gydymo įstaiga. Turime prieš akis okupuotą Lietuvos statistikos leidinį "Lietuvos TSR ekonomika ir kultūra", išleista 1977 m. Vilniuje. Iš jo sužinome, kad 1976 metais okupuotoje Lietuvos teritorijoje buvo 11,823 visų specialybių gydytojų, 32,000 viduriniojo medicinos personalo, 220 ligoninės tipo įstaigų, 37,700 lovų ligoninėse, 229 moterų konsultacijų, vaikų poliklinikų ir pan. įstaigų.

Minėti skaičiai nėra maži ir, sakytumėm, jeigu viskas būtų gerai tvarkoma, pakankamai 3,4 mil. Lietuvos gyventojams. Vadinasi, viskas būtų gerai, jeigu būtų reikiamas būdų žmogui patarnaujama ir kad gydymas užtikro būtų nemokamas. Deja, praktiškai taip nėra. Dažnai sutinkame gyvų liudininkų, atvykusių iš Lietuvos ar ten apsilankusių, kurie mums atskleidžia priešingą vaizdą. O pastarojo metu gavome iš okupu. Lietuvos spaudai paruotą — Gintaro Tautvyčio (slapyvardė) knygą "Tarybų Sąjungos komunistų partijos programa ir gyvenimas". Apdairus autorius tame veikalė, stebėdamas teoriją ir praktiką, sugretinęs faktus, kaip tiksliai pateikia priešingą tariamai nemokamo gydymo vaizdą. Jo duomenimis pasiremdami, bandysime reikala iš kitos pusės pavaizduoti.

Autorius atskleidžia, kad pirmiausia bet koks "nemokamo gydymo" Sovietuose nesą: "Juk valstybė, kaip tokia, gėrybių nekuria, o jas kuria darbo žmonės. Tai iš kur valstybė ima lėšų tiems tariamai nemokamiems reikalams? Trumpai kalbant, valstybė tas išlaidas apmoka gautais iš darbo žmonių tiesioginiais ir netiesioginiais mokesčiais" (47 pusl.). Tiesioginiai mokesčiai yra paliepi valstybės biudžetui: darbininkas gauna labai mažą algą, o jos didesnę dalį pasilieka valstybė įvairioms išlaidoms dengti.

Tai dar būtų ne taip jau blogas dalykas, jeigu ta valstybė atneštų naudos. Tačiau "nemokama medicina" būtu gera. Pirmiausia, nors gydytojų yra ir nemažai, bet didžioji jų dalis blogai paruošti. Sovietų medicinos mokyklos nepasirūpinę aukšto mokslo lygiu, iš jų išeina mokslininkai, bet aukštesnėmis kvalifikacijomis nepasirūpinę gydytojai.

Privačios gydytojų praktikos nėra (ji baudžiama), bet yra valstybinių poliklinikų tinklas. Deja, jų skaičius nepakankamas, ligonių apžiūrėjimas labai primityvus, paviršutiniškas, diagnozių nustatymas netikslius. Labai dažni atvejai, kai žmogus serga viena liga, o yra gydomas ir miršta nuo kitos ligos. Sakysime, poliklinika nustato, kad ligonis serga plaučių tuberkulioze ir nuo jos gydo polikliniškai ar ligoninėje. O po kokių 9 mėnesių išaiškėja, kad ligonio kepenys yra pribraigtos vėžio, nuo kurio žmogus ir miršta.

Komunistų programoje rašoma, kad vaistai turi būti teikiami nemokamai. Tiesa, juos duoda nemokamai, bet jų praktiškai nėra. Dažnai trūksta net paprasčiausio aspirino tablečių. Nuo 1978 m. sausio mėn. vaistinėse ir ligoninėse dar labiau sumažintos vaistų normos. Sovietų Sąjunga (jų tarpe ir Lietuva) yra vienintelis pasaulyje kraštas, kuri draudžiama įvežti vaistai iš užsienio. Kitų kraštų vaistų patentai neišperkami. Trumpai suglaudus, vaistų nėra.

Mūsų jau cituotas G. Tautvydis toliau rašo: "Dėl nemokamo gydymo, reikia pasakyti, kad čia viešpatuoja romėnų posakis: *Da ut des!* (Duodu, kad duotum). Ir mūsų net gydytojų, kad ima visai nesislapstydami poliklinikų kabinetuose ir ligonių palatose. Vienas statybininkas, ilgesnį laiką gydysis Kauno klinikoje, pasakoja, kad jis klinikoje išleides nemokamam gydymui daugiau 3000 rublių. Ir kai kartą į gydytojos chalato kišenę įdėjo 100 rublių, tai gydytoja juos išmetusi, nes būvę per mažai".

Palatose dažnai reikia patiems samdytis slauges, kitur ligoniams neduodama reikiamo maisto — reikia patiems pasirūpinti.

Kaip sovietiniai gydytojai gydo ligonius, nusako šis minėto rankraščio autoriaus užrašytas anekdotas. Pas gydytoją į polikliniką užėjęs ligonis skundėsi jaučiąs šilpumą. Gydytojas paklausė, kiek uždirbęs. Ligonis pasisakė gautiko būtų nemokamas. Deja, praktiškai taip nėra. Dažnai sutinkame gyvų liudininkų, atvykusių iš Lietuvos ar ten apsilankusių, kurie mums atskleidžia priešingą vaizdą. O pastarojo metu gavome iš okupu. Lietuvos spaudai paruotą — Gintaro Tautvyčio (slapyvardė) knygą "Tarybų Sąjungos komunistų partijos programa ir gyvenimas".

Apdairus autorius tame veikalė, stebėdamas teoriją ir praktiką, sugretinęs faktus, kaip tiksliai pateikia priešingą tariamai nemokamo gydymo vaizdą. Jo duomenimis pasiremdami, bandysime reikala iš kitos pusės pavaizduoti. Autorius atskleidžia, kad pirmiausia bet koks "nemokamo gydymo" Sovietuose nesą: "Juk valstybė, kaip tokia, gėrybių nekuria, o jas kuria darbo žmonės. Tai iš kur valstybė ima lėšų tiems tariamai nemokamiems reikalams? Trumpai kalbant, valstybė tas išlaidas apmoka gautais iš darbo žmonių tiesioginiais ir netiesioginiais mokesčiais" (47 pusl.). Tiesioginiai mokesčiai yra paliepi valstybės biudžetui: darbininkas gauna labai mažą algą, o jos didesnę dalį pasilieka valstybė įvairioms išlaidoms dengti.

Tai dar būtų ne taip jau blogas dalykas, jeigu ta valstybė atneštų naudos. Tačiau "nemokama medicina" būtu gera. Pirmiausia, nors gydytojų yra ir nemažai, bet didžioji jų dalis blogai paruošti. Sovietų medicinos mokyklos nepasirūpinę aukšto mokslo lygiu, iš jų išeina mokslininkai, bet aukštesnėmis kvalifikacijomis nepasirūpinę gydytojai.

Tai "nemokamo gydymo" sistema Sovietuose yra praktiškai sugriuvusi. Geriausi atveju ir pati serga ir serga labai smarkiai, chroniškai. Reikia ją pačią gydyti.

PAPILDOMI SOVIETINĖS PILIETYBĖS NUOSTATAI

Neaišku, kaip savo nuostatus naudos Sovietai

DR. D. KRIVICKAS

1978 m. gruodžio 1 d. Sovietų Sąjungos pilietybės įstatymas įsigaliojo 1979 m. liepos 1 d. Sovietų Sąjungos aukščiausios tarybos nutarimu, tarybos prezidiumas buvo įpareigotas nustatyti šio įstatymo įsigaliojimo tvarką ir suderinti galiojančių įstatymų nuostatus su naujuoju pilietybės įstatymu. 1979 m. birželio 15 d., t. y. dvi savaites prieš naujojo pilietybės įstatymo įsigaliojimo dieną, aukščiausios tarybos prezidiumas išleido du įsakus: vienas iš jų apie Sovietų S-gos pilietybės įstatymo įsigaliojimo tvarką, antras apie pripažinimą nuostatus galios Sovietų S-gos įstatyminių aktų ryšium su naujuoju pilietybės įstatymu, kurio priede išvardinti įstatyminiai aktai, nustoję galios 1979 m. liepos 1 d. (Žiūr. *Vedomosti* 1979 m. No. 25 (1995)).

Aukščiausios tarybos prezidiumas dėl Sovietų S-gos pilietybės įstatymo įsigaliojimo tvarkos nustatė, kad, kol bus suderinti Sovietų S-gos ir sąjunginių respublikų įstatymai su Sovietų S-gos įstatymu apie Sovietų S-gos pilietybę, galiojantys įstatyminiai aktai nuostatai išleisti Sovietų S-gos ir sąjunginių respublikų lieka galiojanti, kiek jie neprieštarauja šiam pilietybės įstatymui.

Šio įsakio 2 — 4 str. nuostatai liečia sovietinės pilietybės įsigaliojimo tvarką, vaikų bei pilietybės, nežinomų tėvų, įvaikintų ir kurių vienas iš tėvų yra Sovietų S-gos piliety.

Atėjus pilietybę gali būti išskeldintas iš Sovietų S-gos

Visai naujas, bendrai nežinomas pilietybių įstatymuose nuostatas yra šio įsakio 5 str., būtent: "Asmuo, kuriam buvo atimta Sovietų S-gos pilietybė sutinkamai su pilietybės įstatymo 18 str. nuostatais, gali būti išskeldintas už Sovietų S-gos ribų".

Pirmiausia tenka pastebėti, kad šiuo atveju vartojamas ypatingas terminas "išskeldintas", o ne išstremtas. Šio termino prasmė yra neaiški.

Pagal 18 str. nuostatus asmeniui gali būti atimta Sovietų S-gos pilietybė, jei jis padarė veiksmus, žeminančius Sovietų S-gos pilietybę aukštą vardą, kuris sudaro žala prestižui ar valstybiniam saugumui Sovietų S-gos aukščiausios tarybos prezidiumo nutarimu.

Nustatymas sovietinės pilietybės abejotinais atvejais

Šio įsakio 7 str. nustatyta senkanti tvarka: "Tuo atveju, kai iškyla klausimas apie asmens pri-

klausomumą Sovietų S-gos pilietybei, šio fakto nustatymas tvarkomas sutinkamai su taisyklėmis, patvirtintomis Sovietų S-gos aukščiausios tarybos prezidiumo. Jeigu aplinkybės, su kuriomis yra susijęs asmens priklausomumas Sovietų S-gos pilietybei, įvyko prieš šio įstatymo įsigaliojimą, tai taikomos taisyklės įstatyminių nuostatų Sovietų Sąjungos ir sąjunginių respublikų, galiojusių tuo metu, kai šie faktai įvyko.

Nustatymas asmens priklausomumo Sovietų S-gos pilietybei pavedamas vidaus reikalų organams ir dėl asmens gyvenimo užsienyje — Sovietų Sąjungos diplomatinėms ir konsularinėms atstovyboms. Skundai dėl nutarimų, liečiančių asmens priklausomumą Sovietų S-gos pilietybei, paduodami Sovietų S-gos aukščiausios tarybos prezidiumui".

Minėtos taisyklės dėl nustatymo asmens pilietybės iki šiol nepaskelbtos. Todėl sunku spėlioti šiu taisyklių apimtį ir taikymo atvejus. Šios taisyklės gali būti ypatingai reikšmingos ypač Lietuvos ir kitų Pabaltijaus valstybių išvietintųjų atžvilgiu. Sovietinės pilietybės priklausomumo klausimas gyvenančių užsienyje asmenų atžvilgiu pavestas spresti diplomatinėms ir konsularinėms atstovyboms. Tuo būdu, gal būt, praktiškai bandoma išspręsti problemą asmenų, kilusių iš šių kraštų ir įgijusių JAV, Kanados ar kitų valstybių pilietybę, kai šie asmenys pareiškia norą aplankyti savo kilmės kraštą. Jeigu uždedama sovietinė vizą ant jų amerikietiško ar kanadietiško pasu, tai tuo pačiu jau implikuojama, kad jie yra šių kraštų piliečiai.

Sovietų žandarai Afrikoje — kubiečių kariai Angoloje

PRIE MILŽINŲ TILTO

P. MELNIKAS

Jie abu dabar žiūrėjo, kaip, lengvai kojas kilnojantis, lieknas karininkas suko už lagerio kampo. Dalinys užlūžo ir lėtai pradėjo dinti už gelsvo ir sutrupėjusio lagerio mūro. Matėsi, kaip Zepri gražino pasiakolintą šautuvą ir atitiese iškreiptas kojas. Alfredo ir Spondi taipgi nustojo imituoti "žiurius" vokiečių sargybinius ir su "durtuvais" lydėti Zepri egzekucijon.

— Mums tikrai pasisekė, Maurizio, — pasakė Danys.

Maurizio pasuko galvą Danio pusėn ir atsakė:

— Kol kas mums klijas ne taip blogai.

— Ar tu laimingas?

Klausimas lietė viską: fizinį, dvasinį ir jų avantiūrinį pasisekimą. Dalykai klijos pakenciamai, bet jis nesijautė laimingas esąs. Zepri špasi, greitais Ricci problemos išsprendimas, jei amerikiečiai tuo pasirūpina, dar nebuvo viskas. Jis žinojo ir jautė, kad kažkas blogesnio laukia jo. Bet nežinojo, kaip tai savo draugui pasakyti.

— Klaus, ar esu laimingas??

— Taip, — Danys pakartojo. — Ar būsimė dabar laimingi?

Maurizio keistai į Danį pažiūrėjo. Danys retai pajėgė išsikaityti, ką Maurizio tuo momentu galvodavo. Jis žinojo, kad kažkas graužė ir itala. Gal dėl to, kad Maurizio retai juokėsi, labai retai pasakodavo apie save.

— Ne visuomet, — Maurizio atsakė. — Laime mums reikš suakaiti patiems.

Danys juto jam kažką gero ir šilto krūtineje. Kažką lengvo. Žinojo, kad pustūstis pilvas dar vis suskaus, kad didesnis pokario vilts dar toli, kaip tos aprūkusios kalvos miglose, žiūrint į Zaleburgo pusę. Bet taika atėjo. Tik sunkiai brėksta.

— Ką darysi, jei kapitonas išgaus Ricci?

— Vaziuosiu tiesiai į namus, O tu?

Kodėl jis klausia to, gerai žinodamas, kad Lietuva okupuota? Bet Maurizio akys išsikaity bent mažą užuojautą. Maurizio nuo jo suktelėjo galvą. Artėjo linkimiai Zepri, Alfredo ir Spondi. Jis kažką itališkai panosė sumurmėjo, lyg "ką padarysi", ir draugiškai Daniui paplojo per petį. Maurizio, tur būt, jį suprato.

Prieš kelis mėnesius, dėl reikalo prie italų gaujos prisilapkęs, lagerio trūkšime Danys juos stebėjo. Nuoboduly pasinėręs, jis lagery nieko kito nematė. Pavargęs ir užsidegęs, jis dažniausiai tyledavo. Vilkėjo jis retai valomais iškrypusiais batais, apsitrynusiu kostiumu nuo valkiojimosi ir miegojimo paplėnčių grioviuose rusų zonoje. Po lova gulėjo jo aptrintas baltinių ryšulys ir susitraukęs, trumpų rankovių, lietpalis. Tai viskas, ką jis turėjo.

Kresnas, vidutinio ūgio, kažkada gelsvų, dabar pilktelėjusių plaukų, supliejęs veidu ir sučiuptu lūpomis, jis lyg pamiršo, kur jo kelionė prasidėjo ir iš kur jis atėjo. Daugiausiai atsiminė kelis neįtikėtinus mėnesius anapus tilto. Apie juos galvojo, kaip "ten". O tai, kas vyko aplink jį, kaip "čia". Būdamas beveik vienas, jis stebėjo artimus daiktus ir jdomesnius reiškinus. Galvodamas, jis kartais užmigdavo ir dažnai blogai sapnuodavo. Bet, kadangi pokario metas normalėjo, apie juos jis ilgai negalvodavo.

PASVARSTYKIME

JAV LB Taryboje reikia ir apylinkių atstovų

STASYS BAEZDUKAS

Veiklą kuria ir darbus atlieka, žinoma, ne statutai ir paragrafai. Tai daro žmonės. Todėl žmonių atranka darbams turi rūpėti kiekvienam, kad domisi Bendruomenės ateitimi ir gerove. Štai išrinkome LB jau IX-tąją tarybą, ir viešumoje pasigirdo balsų, kad joje nemaža narių, kurie nuo bendruomeninio gyvenimo toli.

Taryboje esą net ir tokių, kurie visai nepažįsta šio gyvenimo, nėra buvę net apylinkės susirinkime, nemoka tautinio solidarumo įrašų ir t. t. Iš tokių Bendruomenės naudos arba neturėsianti, arba turėsianti nedaug. Pasigirsta taip pat siūlymų, kaip reikėtų JAV LB tarybą pertvarkyti, kad ji geriausiai atliktų jai tenkančias darbų planavimo bei priežiūros funkcijas. Prie šių balsų, kitų skatinamas, taip pat prisideda ir aš, kuriam jau nuo seno rūpi, kad kiekvienas JAV LB organas atliktų savo uždavinius, kur kompetentingiausiai bei geriausiai.

Kokia LB taryba geriausiai galėtų atlikti savo uždavinius? Gausėnė ar mažesnė? Mano supratimu, reikia ne gausios, bet darbingos tarybos. Todėl jau turėtų pakakti kokios 50 narių. Be teoretikų, joje taip pat turėtų būti nemaža ir bendruomeninio darbo žmonių. Todėl LB tarybą reikėtų sudaryti dviem būdais. Pirmasis būdas būtų kaip ir dabar dalies tarybos narių išrinkimas visuotiniu balsavimu. Tai sudarytų sąlygas ir Bendruomenės tarybą kandidatuoti kiekvienam, rodančiam tam tikros iniciatyvos, susidomėjimo, nusiteikimo dirbti bendruomeninį darbą. Tokia teisė paliktina dar ir dėl to, kad ji sudarytų sąlygas kiekvienam patekti į Bendruomenės vyriausiąją organą. Visuotiniai rinkimai taip pat sudarytų sąlygas kiekvienam aktyviai dalyvauti Bendruomenės gyvenime. Manau, kad to-

gistracijos termino, kaip sovietinių piliečių asmenų, lietuvių tautybės, vietinės kilmės gyventojų Klaipėdos miesto, Klaipėdos, Šilutės ir Pagėgių apskrįčių Lietuvos SSR, kurie yra už Sovietų S-gos ribų" (*Vedomosti*, 1948 m. No. 31).

Sovietų S-gos aukščiausios tarybos prezidiumo įsakas 1948 m. kovo 30 d. "Apie Sovietų S-gos pilietybės įgijimo tvarką Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikų piliečių ir asmenų gimusių Besarabijoje, gyvenančių Lotynų Amerikos kraštuose" (*Vedomosti*, 1948 m. No. 28).

Sovietų Sąjungos aukščiausios tarybos prezidiumo įsakas 1948 m. liepos 20 d. "Apie pratęsimą re-

Sovietų S-gos aukščiausios tarybos prezidiumo įsakas 1949 m. liepos 2 d. "Apie pratęsimą registracijos termino kaip sovietinių piliečių asmenų lietuvių tautybės, vietinės kilmės gyventojų Klaipėdos miesto, Klaipėdos, Šilutės ir Pagėgių apskrįčių Lietuvos SSR, kurie yra už Sovietų S-gos ribų" (*Vedomosti*, 1949 m. No. 47).

Sovietų S-gos aukščiausios tarybos prezidiumo įsakas 1949 m. liepos 2 d. "Apie pratęsimą registracijos termino kaip sovietinių piliečių asmenų lietuvių tautybės, vietinės kilmės gyventojų Klaipėdos miesto, Klaipėdos, Šilutės ir Pagėgių apskrįčių Lietuvos SSR, kurie yra už Sovietų S-gos ribų" (*Vedomosti*, 1949 m. No. 47).

Girdėjos, kaip Franco Banfi šnibždėjo, tai gincijos su jį čia sunkvežimiu atvežusiu pliku prancūzų Derain. Be šito garso lageryje buvo tylu. Netoli Danio gulėjo Maurizio. Jis apie save šį tą pasakodavo. Toliau gulėjo mechanikas, šoferis Alfredo, kurio Maurizio labai pasitikėjo. Trūko tik Ricci, jo juoko, kuris rusų zonoje palinksmindavo. Su šiais žmonėmis Danys išbuvo rusų zonoj kelis mėnesius, bet tuo laiku juos neblogai pažino. Kiekvienas iš jų turėjo savo vargus ir savo istorijas. Toks Maurizio. Kartą prie Čekoslovakijos, belaukiant dingusio Franco, Maurizio piktas sėdėjo prie ūkininko vartų, kuriame laikinai dirbo, sudėjo rankos delnus ir liūdnai išverstas akis pakėlė į dangų, lyg prašydamas iš ten pagalbos. Palša kalnų ir slėnių migla buvo nusėdus ant laukų, o jis, su Danium, kantriai sėdėjo prie vartų, laukdamas žinių apie dingusį Franco Banfi. Kramtydamas eglišakio spyglius ir žiūrėdamas į jų pradėtus arimus, Maurizio sunkiai atsiduso ir Danys jo paklausė, ar jo tėvai Italijoje jo laukia?

— Laukia. Ir dar kaip. — Maurizio sėdėjo kojas sukryžiuojęs, kaip Buda, ir li. gavo galvą.

— Jie matė, kaip tave išvežė?

— Tėvai ten buvo prie vokiečių būstinės. Bet man negalėjo padėti, net pasakyti sudie. Nei maisto, nei drabužių įduoti. Vasarimė kelnėm, trumpų rankovių marškiniais išvažiavau Austrijon. Tėvas stovėjo prie kelio, bet mus skyrė eargyba. Taip ir išvažiavau, ir tik vėliau plento dulkėse kelios ašaros man nuriedėjo.

— Mėginai pabėgti?

Maurizio pakėlė rankas į dangų ir nustojo linguoti.

(Bus daugiau)

A. A. INŽ. PIJUS BIELSKUS

Kai 1906 m. spalio 24 d. Vincas ir Agota Bielskų šeimoje gimė ketvirtas vaikas, jis buvo paskutinis Pijaus vardas.

Balsupių kaimo, Marijampolės apskrities Vincas Bielskus buvo susipratus lietuvis — knygnešys. Šio sumanaus ūkininko ir šviesaus patrioto tėvo ir motinos globos augo ir brenė būsimas inž. P. Bielskus. Lietuvai neseniai buvo grąžinta spauda ir tėvukas V. Bielskus su viltimi žiūrėjo į savo vaikų bei Lietuvos ateitį. Vincas ir Agota išaukino ir išmoksino 10-tį vaikų. Tai gražūs inteligentų būrys, kuris įsijungė į jaunos valstybės darbuotojų eiles.

A. a. inž. P. Bielskus vaikystėje Lietuva gavo laisvę. Jo jaunystė praėjo gražiausioje tėvynės nepriklausomo gyvenimo laikotaryje. Baigęs Rygiškių Jono gimnaziją Marijampolėje, Vytauto Didžiojo universitete įsigijo statybos inžinieriaus diplomą. Pirmojo Lietuvos prezidento A. Sme-tonos karo mokyklą baigė į leitenanto laipsnį. Reikiškes sporte, vienu metu laimėdamas Lietuvos ieties metimo čempionatą. Pagal savo pasiruošimą ėjo ir atsakingas pareigas: karo aviacijoje dėsne inžinieriją, buvo Mariampolės miesto statybos inžinierius ir Panevėžio amatų mokyklos direktorius.

1938 m. vedė kūno kultūros mokytoją Genovaitę Stanevičiūtę. Augino du sūnus: Pijų ir Gediminą. Deja, kaip visos lietuvių tautos, taip ir Bielskų šeimos gyvenimas ir asmeninė laimė buvo sukrėsta komunistinės okupacijos. Didelė Bielskų šeima dalis buvo ištremta į Sibirį. Ten palaidoti tėvai Vincas ir Agota Bielskai, brolis su žmona ir sūniai. Kiti šeimos nariai, išvarginti sunkių tremties metų, grįžo į Lietuvą. Taip skaudžiai nukentėjus per pirmąją okupaciją, nebuvo vilties tikėtis išlikti nepaliestiems, artėjant antrajai komunistų okupacijai. 1944 m. į gausią pabėgėlių vorą įsijungė ir a. a. P. Bielskus su žmona Genovaitę ir dviem mažais sūneliais. Kelionę pradėjo su viltimi greitai grįžti namo. Tačiau po penkerių laukimo metų Austrijoje reikėjo ieškoti pastovaus gyvenimo, nes kelią į Lietuvą buvo pastojęs okupantas. 1950 m. emigravo į Argentiną. Čia per dvidešimt darbštumą ir sąžiningumą įsigijo labai gerą statybininko vardą. Bet Argentinos blogėjanti ekonominė padėtis nei jam, nei jo sūnams didelių perspektyvų ateičiai nežadėjo, todėl 1959 m. persikėlė į JAV ir susijungė su Chicagoje gyvenančiais giminėmis —

A. a. inž. Pijus Bielskus

žmonos broliais a. a. kun. A. Stanevičium ir a. a. I. Stanevičium. Dirbdamas savo profesijoje, padedant žmonai, išmoksino sūnus, kurie, kaip ir a. a. tėvelis, pasirinko inžinierijos mokslą. 1977 m. pradžioje, išdirbęs Engineering and Development korporacijoje, išėjo į pensiją ir persikėlė į Floridą. Čia dirbo LB apylinkės valdyboje. Gyvendamas Chicagoje bendradarbiavo lietuvių inžinierių ir architektų sąjungoje.

Neilgai teko naudotis pelnytų poilsiu. 1979 metų išvakarėse įvyko skaudi automobilio nelaimė, kurioje buvo sunkiai sužeistas jo žmona Genovaitė ir jis pats. Po šios nelaimės jo sveikata ėjo blogyn. 1979 m. liepos 9 d., višint sūnaus Gedimino ir Marijos Romutės bute Chicagoje, nutostojus amžinai palakus šie kilniai žmogaus širdis ir liepos 14 d., lydinč gausiam būčiuliui būrui, iš Svč. M. Marijos Gimimo bažnyšios buvo palaidotas į Sv. Kazimiero kapines.

Dievo valia nustato mūsų žemiškos kelionės ilgumą. A. a. Pijus ėjo jam skirtu keliu kantriai ir ištvermingai, nors tas kelias kartais buvo labai grubus. Jis buvo didelis tolerantas, pavyzdinčias šeimos vyras ir tėvas, kilnus žmogus.

Gailisi šeima netekusi brangaus vyro, tėvo ir senelio, o draugai nuosirdaus ir gero būčiulo. Nuostolis ir lietuvių tautai netekus tauraus sūnaus, nors jis savo vietoje paliko dviejų sūnų lie-tuviškas šeimas, kurios neabejo-tinai vykdė lietuvių tautos testu-numą. "Nuo pirmojo akimirkos nuo mūsų kūne vyksta tai, kas veda į mirtį", sako Sv. Augustinas. Nors žinome šią nepakeičia-mą realybę, tačiau yra skaudu skirti su mylimu ir brangiu as-meniu, nors šis išsiskyrimas yra laikinas.

Viešpatie, suteik a. a. Pijui ramybės savo amžinojo šviesoje.

Elzė Diminskienė

ZEMAIČIŲ DĖMESTUI

Šiais metais minime garbingą 400 metų Vilniaus un-to įkūrimo sukaktį. Vilniaus un-to, įkurtas jėzuitų 1579 m., ilgas amžius švietė lietuvių tautą, įveddamas ji į kultūringų vakarų Europos tautų tarpą.

Šalia Vilniaus un-to jėzuitai įkūrė ir išlaikė nemažą skaičių vadinamųjų kolegijų, atseit, gimnazijų, kurios ruošė Lietuvos jaunimą Vilniaus un-to studijoms.

Viena iš pačių seniausių jėzuitų įkurtų kolegijų buvo Kražių kolegija, pradėjusi savo egzistenciją 1614 metais. Ji buvo bene vienintelė tokios rūšies mokykla ne tik Zemaitijoje, bet ir visoje vakarinėje Lietuvoje. Kražių kole-gija Zemačių kraštui šviesi buvo reikšmingiausia ir didžiausia tuoj po Vilniaus kolegijos. Bet 19-jo amžiaus viduryje Kražių seiksmė ėmė nykti, kol 1893 me-tais Kražių vardas vėl nuskambėjo visame pasaulyje po garsiuju Kra-žių skerdynių.

Nepriklausomos Lietuvos lai-kais 1919 metais Kražiuose bu-vo įsteigta Saulės progimnazija,

vėliau perimta Žiburio draugijos ir paversta pilna gimnazija. Ji išleido keletą abiturientų laidų, kol pagaliau švietimo ministerio Tonkūno 1935 metais buvo užda-ryta be jokių rimtų motyvų.

Šiandien Kražiai yra nuskręs kaimas, tik kolchozo centras, nes per karą miestelis buvo veik vi-sai sumaikintas. Yra likusi tik gar-sioji skerdynių bažnyčia ir nau-jai pastatyta vidurinėji mokykla.

Norėdami pagerbti Kražių gim-naziją ir patį Kražių praeitį, bu-vę šios gimnazijos auklėtiniai, susitelkę į Kražių sambūrį, bū-dami laisvuose vakaruose, rengia-si išleisti Kražių monografiją. Tai bus padėkos ženklas visiem kražiškiams kovotojams, kurie savo darbu ir aukomis kėlė ne tik Kražių apylinkės, bet ir visos Zemaities kultūrinį lygį ir tautinį susipratimą, nesigailėdami net sa-vo gyvybės.

Redakcinę komisiją sudaro mo-kytojai Pranas Razminas, Apolinaras Bagdonas ir Jonas Zadeikis. Prašome visus geros valios lietu-vious į kiltų užmojų visokeriopai

ŠACHMATŲ ŽINIOS

— Du torpzoniniai turnyrai. Vienas jų prasidėjo rugsėjo 5, Rygoje, o kitas prasidės rugsėjo 23, Brazilijoje. Abu po 19 dalyvių, iš kurių pirmieji trys pateks į pasaulio pretendyntų varžybas. Rygoje rungtis vieton įsivalifikavusio JAV dm L. Kavaleko (2500) — N. Yorko latvis Edv. Mednis (2506) ir James Tarjanas iš Californijos. Šio turnyro vyr. teisėjo pava-duotojas yra viūnietis tm Vladas Mikėnas. Po penkių ratų užtik-rintai vyravo rygtietis dm M. Ta-lis — 4½ tš. Jis sudorėjo so-vietų dm dm Čekovskį, Polu-gajevskį, Romanišiną, Kuzminą, o lygiomis užbaigė su Tuniso — Buaziu; Polugajevskis turėjo 3½ tš., vengras Ribli — 3, danas Larsen, jugoslavas Ljubovi-či ir rumunas Gheorgiu po 2½ taško. El. Mednis įveikė Buazį (Tuniso), bet krito prieš amerikietį Tarjaną. J. Tarjanas dar sulaukė lygiomis su vengru Ribli, bet pralaimėjo brazilui E. Rimadeik. Dm Romanišinas į šį turnyrą pateko, vieton susiru-sio čekų dm Horto.

— Klaipėda. Čia įvykusį Lie-tuvos šachmatų federacijos 50-mečio jubiliejinį turnyrą laimėjo kauniečiai A. Butnorius, nors jame dalyvavo Maskvos, Leni-ngrado ir kitų sovietų miestų septyni atstovai. A. Butnorius (K) — 10 tš. iš 14 galimų. A. Zacha-rovas (Rostovo prie Dono) ir S. Čičelinas (Tbilisi) po 9½. Bilunovas (Maskva) ir jaunas Klaipėdos meistras L. Sevelio-vas po 9; tm V. Omosas (Leni-ngradas) — 8½; tm O. Moiseje-vas (Maskva) ir Ostrovskis iš Rostovo — po 7½ tš. Ageičen-ka (Maskva) — 7; th. V. Mikė-na (Vilnius) — 6½, G. Plečina (V) — 5½, D. Jocy (Klaipė-da) — 4½, kiti du klaipėdiečiai R. Barstaitis ir B. Rumancevas po 4, M. Drozdovas (Klaipėda) — 3 ir I. Vistanekis (V) — 2½ tš. iš 6, nes jis dėl ligos iš turnyro pasitraukė. Šis tur-nyras vyko jaukioje Klaipėdos kultūros rūmų salėje Laisva-laikių dalyvių vaikščiojo po Nidos kopas, bei gėrėjosi "Lie-tuvos auksu" Jūrų muziejuje.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Chess Life & Review, rug-sėjo nr. įtarpino lentelę 1979 Pan American tarpkoleginių rungtynių. 25-ju įvardintas Tomas P. Girnius, Harvard U. — su 3½ taško. Laimėtojas šių pirmenybių buvo tarp meis-teris Michael Rohde iš Yale univ., surinkęs 6½ taško.

— Nobelio premijos laureatas čikagietis Saul Bellow teigia, kad jo didžiausias literatūros mokytojai buvo Dreiser, Fitz-gerald, Hemingway ir Faulk-ner. Pastarieji abu taip pat li-teratūros Nobelio premijos lau-reatai.

— Buaziu; Polugajevskis turėjo 3½ tš., vengras Ribli — 3, danas Larsen, jugoslavas Ljubovi-či ir rumunas Gheorgiu po 2½ taško. El. Mednis įveikė Buazį (Tuniso), bet krito prieš amerikietį Tarjaną. J. Tarjanas dar sulaukė lygiomis su vengru Ribli, bet pralaimėjo brazilui E. Rimadeik. Dm Romanišinas į šį turnyrą pateko, vieton susiru-sio čekų dm Horto.

— Klaipėda. Čia įvykusį Lie-tuvos šachmatų federacijos 50-mečio jubiliejinį turnyrą laimėjo kauniečiai A. Butnorius, nors jame dalyvavo Maskvos, Leni-ngrado ir kitų sovietų miestų septyni atstovai. A. Butnorius (K) — 10 tš. iš 14 galimų. A. Zacha-rovas (Rostovo prie Dono) ir S. Čičelinas (Tbilisi) po 9½. Bilunovas (Maskva) ir jaunas Klaipėdos meistras L. Sevelio-vas po 9; tm V. Omosas (Leni-ngradas) — 8½; tm O. Moiseje-vas (Maskva) ir Ostrovskis iš Rostovo — po 7½ tš. Ageičen-ka (Maskva) — 7; th. V. Mikė-na (Vilnius) — 6½, G. Plečina (V) — 5½, D. Jocy (Klaipė-da) — 4½, kiti du klaipėdiečiai R. Barstaitis ir B. Rumancevas po 4, M. Drozdovas (Klaipėda) — 3 ir I. Vistanekis (V) — 2½ tš. iš 6, nes jis dėl ligos iš turnyro pasitraukė. Šis tur-nyras vyko jaukioje Klaipėdos kultūros rūmų salėje Laisva-laikių dalyvių vaikščiojo po Nidos kopas, bei gėrėjosi "Lie-tuvos auksu" Jūrų muziejuje.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

— Lietuvos tm A. B. Uogelė įkeltas į Sovietų rinktinę besiru-ginančią ICOP XI pasaulio pirmenybių ¾ Finalo varžybo-se, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

PIRKEJO LAIMEI

Pulkus mūrinis. Apie \$10,000 pa-jamų. Moderniai patobulintas namas Marquette Parke. Kaina \$67,500.

Svarus 2-jų aukštų mūras. Apie \$7,000 pajamų. Marquette Parke. Ver-tas \$46,900.

Platus sklypas. Geroje vietoje in-vestuoti atečiai, ir kaina nuderėta.

Maloniai prašau kalbėti lietuviškai ar angliskai ir paduoti savo telefoną bei pavardę, kada jums patogiu namus apžiūrėti.

Valdis Real Estate
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

2 namai ant 1 sklypo. Vienas na-mas — 2 po 4 kamb.; antras 3 kamb. Brighton Parke.

Mūrinis 6 kamb. bungalow. Gara-žas. Marquette Parke.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Republic
2951 W. 63rd St., 436-7878
839-1784 arba 839-5368

Namai Chicagoje ir priemiesčiuose

Marquette Parke 2-jų aukštų mūr. 3-jų miegamų butai. Gazo šiluma. \$45,500.

Marquette Parke. 3-jų miegamų mūr. bungalow. Pilnas rūsys. Gara-žas. \$47,000.

Vertas dėmesio. Marquette Parke naujesnis 2-jų aukštų mūras. Beauty Shop ir 4½ kamb. liuksusinis butas antrame aukšte. Prie pat bažnyčios. \$50,000.

Brighton Parke. Trys mūr. namai. 2-jų aukštų po 2 butus — vienas šalia kito. \$44,000.

Pulkus investavimas. 62-os ir Fran-cisco apyl. 4 butų mūrinis. Nauja gazo šiluma. \$75,000.

Brighton Parke. Taverne ir puikus 5 kamb. butas. Įrengtas rūsys. Ga-ražas. \$68,000.

Brighton Parke. Taverne ir 2 bu-tai. Mūro namas. Geras einantis biz-nis. \$58,900.

Budraitis Realty Co
4243 W. 63rd Street
Tel. — 767-0600

Mes turime kompiuterį ir esame nariu M.L.S., kas palengvina parda-vimą bei pirkimą.

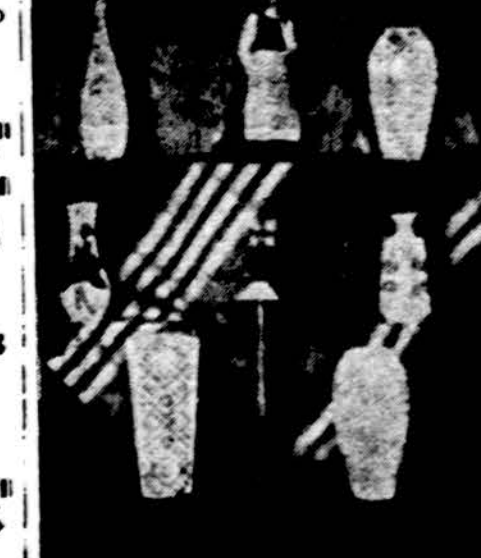
ISIGYKITE DABAR

Liaudies menas ir kirkas "Drauge"

Dienraščio "Drauge" admi-nistracijoje galima pasirinkti į-vaizų liaudies meno darbų: me-džio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Apšilankykite į "Drauge" ad-ministraciją įsipažindami. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams.

"Drauge" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Dienraščio "Drauge" admi-nistracijoje galima pasirinkti į-vaizų liaudies meno darbų: me-džio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Apšilankykite į "Drauge" ad-ministraciją įsipažindami. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams.

"Drauge" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

"Drauge" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

"Drauge" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

REAL ESTATE

West of Midway

3 apartment brick. Two 3-bedroom apartments; one 2 bedroom. Gas baseboard heat. 2 car garage. Call 2 to 8 p.m. — 582-0946.

5759 West 63rd Place
3 apartment brick, like new.

Two 5½ rm. apts., 3 bdrm. and bath; one 4 rm. apt., 2 bdrms and bath. Gas hot water heat. 2 car brick garage.

Ask for MR. GAEBLER

OAK LAWN — BY OWNER
8 rm. immaculate quality built all face brick ranch. 3 bdrms., 1 ¼ bath. Att. 2 car gar. 80 ft. lot. H.W. zoned heat. C/A. Oak trim and cabs. Plaster. Ideal location. \$115,000. Tel. 422-1430.

6 kamb. stromontuotas medinis. Ga-zu šildymas. Arti 45-os ir Albany. \$27,500.00.

2-jų aukštų Georgian. 5 kamb., 37 p. sklypas. 70 ir Fairfield. Numatinta kaina. \$30,000.00.

Taverne ir 4 kamb. mūrinis. Į rytus nuo California Ave ir 71-os g-vės. Nu-žeminta kaina. \$45,000.00.

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas
Valdymas

Draudimai — Income Tax
Notaratas — Vertimai

BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Av. — 773-2233

VRAI IR MOTERYS

Reikia spaustuvai lauktojas ar lauktojo paruošti darbus offsetu. Turi mokėti lietuvių kalbą ir turėti patyrimo tame darbe. Skambinkite 585-9501. Prašykite reikalų vedėjo.

WANTED: For small family with no children, reliable couple to do Gen'l Housework and Maintenance. Also some driving. Separate living quarters. References required.

Phone — 847-4339 days, or 823-1900 evenings.

Teradyne Central, Inc.

We have full time position for P. C. board loading & soldering. Excellent working conditions. Benefits & salary. Exper. preferred. But will train. Looking for reliable person with secure future.

Can ELAINE GORDIN
291-4300
3368 Commercial Avenue
Northbrook, Illinois

Biznieriams apsimoka akelbtis dienraštyje "Drauge".

HELP WANTED — FEMALE

NURSES AIDES-ORDERLIES
All Shifts Available
AND KITCHEN HELP

For newly opened skilled nursing facility in Northwest suburbs.

LEE MANOR NURSING HOME
Phone — 827-9450

HELP WANTED — MALE & FEMALE

JOB OPPORTUNITIES
MEN AND WOMEN

\$3.50 per hour starting rate. Open 24 hours. Must be able to rotate shifts. Meals and uniforms furnished. 2 weeks vacation after 1 year.

Applications accepted Monday thru Friday 8 a.m. to 4 p.m.

WHITE CASTLE
10339 W. Grand Ave., Franklin Pk., Ill.

HELP WANTED — MOTERYS

Medical Secretary

Physician needs a secretary skilled in medical transcription, varied duties, patient scheduling, phone contact. Type 60 WPM with knowledge of medical terminology. Fluency in both Spanish and English necessary. Salary: Commensurate with ability. Excellent Benefits. Location: Chicago's South East Side. Bus at Door.

Call: MR. JONES 375-2414
An Equal Opportunity Employer M/F

THE CHICAGO YACHT CLUB
Needs experienced
WAITRESSES
Neat and Clean
Tel. — 881-7777

HELP WANTED — VYRAI

OFFSET PRESSMAN
AB Dick 360 with T-51 head and envelope feeder attachment. Experience a must. Colorwork. Top wage. Paid holidays and insurance. Air conditioned plant. CALL

REGENT PRINTING COMPANY
363 W. Erie St. Tel. 787-8640

ORDER PICKING, PACKAGING and shipping
Expe'ce helpful but not necessary. Must Speak And Write English. Being able to drive a real plus. Good wages and fringe benefits.

JOHN O. BUTLER COMPANY
540 N. Lake Shore Dr., Chicago, IL
Call Novak: 944-0001

Shipping and Receiving

National firm in Northbrook seeks capable person with good work record for full time permanent position in new Northbrook warehouse. Experience with U.P.S. required. Starting salary \$180.00 weekly plus company benefits including paid holidays, vacations, hospitalization and excellent future potential.

Phone for appointment:
MR. SULLIVAN—291-1033

MACHINISTS
MILLING MACHINE
1st Shift

DRILL PRESS
1st Shift

BROACH & KEYSEAT
2nd Shift

Must have minimum of 1 year exper'ce. Necessary tooling desired. Complete benefit package including Cost of living and Bonus.

BRAD FOOTE GEAR
1309 S. Cicero Ave.
Tel. 242-1070

MOSŲ KOLONIJOSE

Putnam, Conn.

LB MINI VILNIAUS
UNIVERSITETA

Connecticut LB apygarda su-
rengė Vilniaus universiteto 400
metų minėjimą rugsėjo 9 d.
Putname. Minėjimas pradėtas
pamaldomis Marijos Nekalto
Prasidėjimo seselių koplyčioje
12 val. Kun. prof. V. Cukuras
laikė Mišias ir paskė prasmingą
pamokslą, kuriame vaizdais nu-
sakė Vilniaus universiteto reikš-
mę Lietuvai ir ten atgimstančią
krikščionybę — katalikybę da-
bar. Jis pats Vilniaus universite-
te tą atgimimą pastebėjęs. Kop-
lyčia buvo pilna minėjimo daly-
vių, kurie gražiai pritarė seselių
giedamoms giesmėms. Prie var-
gonėlių ses. Bernadeta (Angeli-
ka Matukaitė) vadovavo gies-
mėms.

Iškilmingas minėjimas įvyko
Matulaičio namų salėje 2 val. p.
p. Minėjimą atidarė LB Connecti-
cut apyg. vald. pirm. A. Lipčienė.
Kun. Cukuras sukalbėjo in-
vokaciją. LB centrinės vald. vi-
cepirm. B. Raugas pasveikino su-
sirinkusius, buvo nustebintas
gausumu ir pasidžiaugė LB augi-
mu ir visų pagalba nuveiktais
darbais. Tolimesnis minėjimo va-
dovimas perduotas LB apyg.
vald. kultūros reikalų vadovui
Z. Dapkienėi. Ji po trumpo šios
dienos minėjimo paaiškinimo pa-
kvietė Vilniaus univers. buvusį
Mūsų laikų fakulteto dekaną
docentą Antaną J. Vasaitį skai-
tyti paskaitą.

Prelegentas suglaustai nusakė
Vilniaus universiteto 400 metų
kelia, kai kur išryškindamas
univ. reikšmę Lietuvoje, mokslo,
kultūros ir krikščionybės kelian-
tį. Jis nurodė, kad univers. buvo ruo-
šiami kunigai Lietuvos parapi-
šams ir buvo paprotys reikalauti,
kad tie kunigai, užimdami para-
pijas, mokėtų lietuviškai, taip
bent pradžioje buvo. To univer-
siteto auklėtiniai buvo ir Lietu-
vos pirmieji istorikai ir rašytojai,
kaip Širvydas, Kojelavičius, Kra-
ševskis, Daukantas ir kiti. Taip
ir dabar, nors universitetas ver-
govejė, bet jame puoselėjama
lietuviška dvasia.

Po paskaitos sekė meninė da-
lis. Pirmiausiai solistė O. Pliuš-
konienė, akompanuojama muzi-
ko prof. V. Marijošiaus, padai-
navo 5 senas lietuviškas dainas.
Graži dainų interpretacija, gra-
žus solistės balsas, o ir pakanka-
mo stiprumo. Gaila, kad salės
bloga akustika labai slopino dai-
nų garsą.

Pakviestas prof. dr. St. Goš-
tautas tarė žodį apie savo atsivež-
tą Vilniaus univers. parodėlę. Jis
trumpai papasakojo, kad parodė-
lėje yra labai retų dalykų: kai
kurių knygų, medalių, žemėlapių
ir kita, kurių niekur kitur ne-
rasi, net pačiame Vilniuje. Se-
kusios trumpos pertraukos metu
prof. paaiškino ir aprodė parodė-
lę, kuri buvo prisiglaudusi salės
priekiniame kampe, ir išstatytas
dalykus. Yra čia ir vienas meda-
lis iš 8 nukaltų, nes valdžia už-
draudė jų daugiau gaminti.

Toliau meninę dalį išė-
sė rinktais skaitymais ir eilėmis
iš įvairių amžių apie Vilnių dai-
liojo žodžio puoselėtojai: V. Vėb-
raitė-Gustienė, G. Ivaškienė ir
V. Valukas, o dalyviai juos su di-
dele atida ir pakilia nuotaika iš-
klausė. O kiek daug gražių da-
lykų pasakytą apie Lietuvos sos-
tinę!

Meninė programa užbaigta
antrąja dalimi sol. Pliuškonienės,
akompanuojamos prof. Marijošiaus,
koncerto, kuriame duotos
jau poetų ir muzikų sukurtos
dainos — giesmės. Šių inter-
pretacija buvo skirtinga ir tiems
kūriniais pritaikyta. Susirinku-
siejį išklauė koncerto su pasigė-
rėjimu. Solistė buvo apdovanota
gėlių puokšte, o akompaniatorius
žiedu.

Minėjimo gale vietos LB pirm.
dr. J. Kriaučiūnas padėjo kiek-

vienam minėjimo programą at-
likusiam, juos išvardydamas, pa-
dėjo LB apygardos vald., kad
Putnamas parinktą vietą šiam
minėjimui atlikti, padėjo Z.
Dapkienėi parengimui daug dar-
bų idėjusiai ir seselėms daug pa-
dėjusioms ir vietą davusioms. A.
Lipčienė dar kartą padėjo pro-
gramų atlikėjams, minėjimo ruo-
šėjams, ypač Z. Dapkienėi, taip
pat Dragunevičiui, Hartfordo lie-
tuvų radijo valandėlės vedėjui,
už šio minėjimo garsinimą visus
3 mėnesius, seselėms už rūpestį
ir malonų priėmimą ir visiems
čia atsilankiusiems. Visa baigta
Lietuvos himnu, sugiedotu visų
dalyvių.

Pabaigoje prisimintas ir visu-
pjojimu pagerbtas dr. A. Matu-
kas, neseniai atšventęs 85 metus
amžiaus, buvęs vietos LB vicepir.
ir nenuilsdamas diena iš dienos
daugelį valandų praleidžias Al-
ka — Amerikos Lietuvių Kultū-
ros archyvą tvarkydamas. Archy-
vas yra čia pat prie vienuolyno
ir reikia dar daug pinigų ir pa-
stangų jį sutvarkyti.

Daugumas programos atlikė-
jų ir minėjimo rengėjų grįžo
vienuolyno valgyklą bendrai
vakarienei ir trumpam pabendra-
vimui. Solistė, akompaniatorius,
parodėlės paruošėjas ir kiti pro-
gramos atlikėjai atsisakė honora-
ro, net ir kelionės išlaidų padė-
gimo, tai aukų lapais surinkta

Prof. dr. St. Goštautas aiškina sa-
vo atsivežtos parodėlės eksponatus
apie Vilnių, Vilniaus universitetą mi-
nint rugsėjo 9 d. Putname.

Nuotr. J. Kriaučiūno

suma bus panaudota kitiems kul-
tūriniais reikalams. Visi džiau-
giasi, kad minėjimas pavyko, bu-
vo aukšto lygio, labai sklandžiai
praėjo ir atsilankė iš visos apy-
gardos bei artimųjų Providen-
ce ir Worcesterio miestų kitose
valstijose daugiau kaip 250 as-
menų.

Reikia pridėti, kad tuoj po pa-
maldų salėje po seselių koply-
čia seselės suorganizavo priešpie-
čius — užkandį, iš toliau atvy-
kusiems už nominalią kainą. Tuo
pasinaudojo bent 150 žmonių ir
tai buvo pažymėtinas patarnavi-
mas atvykusiems.

KITOS ŽINIOS

—Po Vilniaus universiteto
400 m. minėjimo Matulaičio na-
mų salėje buvo trumpas Con-
necticut LB apyg. valdybos ir
apylinkių pirmininkų pasitari-
mas. Dalyvavo ir krašto vald.
vicepirm. B. Raugas. Jis painfor-
mavo apie artėjančią naujos ta-
rybos sesiją. Posėdininkų nuomo-
nė, naujos valdybos narius reikė-
tų išrinkti priatlantinėse val-
stijose ar arčiau Washingtono, nes
artėja labai audringas politinis
metas, kur dažnai mums reikės
tarti su valdžios atstovais ir Li-
tuvos draugais.

—Rugsėjo mėn. įvykstančiame
darbo dienos savaitgalyje daug
putnamičių buvo išvykę. Ka-
pelionai prel. V. Balčiūnas ir kun.
S. Yla, seselių vyresn. Margarita
Bereikaitė ir ses. Onutė Mikailai-
tė dalyvavo Chicagoje LKMA su
važiavime. Ten kun. S. Yla skai-
tė paskaitą. Jis buvo apdovano-
tas ir 1000 dol. premija už kny-

Putname rugsėjo 9 d. Vilniaus universiteto minėjime solistė Ona Pliuškonienė
apdovanota gėlių puokšte (dešinėje) ir pagrindinė minėjimo rengėja Zita
Dapkienė su žiedu, skirtu muz. prof. Vytautui Marijošui

Nuotr. J. Kriaučiūno

JAUNIMUI SKIRTA VENCKAUS PREMIJA

Vlado Venckaus vardo vien-
kartinės premijos organizatoriai
yra gavę laiškų su užkaisimais
apie konkurso gaires. Primename,
kad Vlado Venckaus vienkartinę
premią sudaro šešios piniginės
premijos, skirtos lietuviams jau-
nuoliams už geriausius rašinius
atsakant į klausimą "Kuo išei-
vi-
jus jaunuolis gali būti Lietuvai
naudingas".

Atsakydami į užklausimus, or-
ganizatoriai praneša:

A. Jaunuolis gali svarstyti klau-
simą iš kokio jis nori taško: vi-
dinis apsisprendimas, profesinis
darbas, kultūrinė plotmė, poli-
tinė veikla, šeimos gyvenimas,
mokslas, ir t. t. Klausimą galima
aptarti praktiškai ar teoretinai,
ir t. t. Kiekvienas gali pasirinkti
tokį temos svarstymo būdą, koki-
tik jis nori — yra visiškai laisvė
pasirinkime.

B. Į klausimą: "Ar jūs premijuo-
tumėte rašinį, kuriame būtų pa-
siskomą už ryšius su Lietuva"
atsakymas yra: "Visos politinės
programos, jei jos siekia laisvės
Lietuvai ir aptaria išsivijus nau-
dą Lietuvai, turės vienodas gali-
mybes laimėti premijas, jei raši-
nys pasirodys esąs tokio lygio, jog
bus vertas premijos".

C. Organizatoriai pabrėžia, jog
jiems yra svarbu ne rašinyje iš-
dėstoma programa, o sekantieji
faktoriai:

(a) norima kad kuo didesnis
skaičius lietuvių jaunuolių at-
kreiptų dėmesį į išsivijus nau-
dingumo Lietuvai uždutį;

(b) kuo daugiau bus individu-
alių ir skirtingų pasisakymų,
tuo geriau;

(c) norima susidaryti galimai
pilnesnį dartinio jaunimo gal-
vosios vaizdą ir su juo supažin-
dinti visuomenę;

(d) norima atkreipti specialių
dėmesį į išsivijus jaunimo hete-
rogeniškumą; premijos buvo skir-
tos įvairiems kontinentams, tam,
kad susipažinus su įvairių konti-
nentų jaunimo galvojimo būdu.

D. Siekiami išgauti kuo dides-
nį rašinių skaičių, organizato-
riai kreipiasi į visus asmenis, ku-
rie dirba su jaunimu, tam, kad
paragintų jaunuolius nuo 16 iki
35 metų amžiaus aktyviai daly-
vauti konkurse su gausiais rei-
niais.

Primename, kad rašinius rei-
kia siųsti skubiai adresu:

ga "Jurgis Matulaitis". Doktorai
A. Matukas ir J. Kriaučiūnas da-
lyvavo Pasaulio Lietuvių gydy-
tojų suvažiavime Toronte. Toron-
tą lankė ir seselė Arkadija. Da-
bar į Europą yra išvykę Vasaičiai
ir seselė Bernadeta.

— Putnamą ką tik lankė sve-
čiai iš Romos msgr. K. Dabro-
volskis ir kun. V. Delininkaitis,
o svečių namuose buvo apstoję
solistė O. Pliuškonienė, muz.
prof. V. Marijošius, Minkūnai ir
kiti.

— Kun. J. Tautkus jau grįžęs
iš ligoninės ir sveiksta, o prel. P.
Juras vėl pateko į ligoninę ir jo
sveikata nestipri. Linkime greitai
abiem pasveikti.

J. Kr.

Dirva
Vlado Venckaus vardo premija
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103
USA.

Konkurso sąlygos buvo pa-
skelbtos lietuvių spaudoje ir iš-
dalintos visų kraštų atstovams
Jaunimo Kongreso metu.

Organizatoriai:

Aleksandra Vaisiunienė,
Juratė Statkutė de Rosales
Caracas, Venezuela.

SUKAMAS VOKIEČIŲ KARO TAPYTOJŲ FILMAS

SFB — Sender Freies Berlin
— suka politinį dokumentinį
filmą, kurio įvykiai net vokie-
čiams mažai žinomi. Hitleris
1942 metais pasiuntė į frontą
grupę menininkų tapytojų, kad
kurty karo vaizdų paveikslus.
Menininkai buvo įjungti į Wehr-
machtą ir per tris mėnesius
fronto linijose turėjo kariauti
ir susipažinti su karo aplinky-
bėmis, o po to saugiose vietose
tapyti karo paveikslus. Jų kū-
rinus supirkinėjo karo vadovy-
bė ir muziejai.

Iteak Prusnovski, sukamo fil-
mo autorius ir režisierius, kal-
bėjosi su dar tebegyvenančiais
penkiais II ps. karo tapytojais,
jų buvo iš viso 150 ir su buvu-
siu apsiginklavimo ministru Al-
bertu Speru. Tie pasikalbėji-
mai ir karo tapytojų patirti ka-
ro nuotykių sudaro pirmąją
t. v. dalį. Antroji filmo da-
lis sudaryta iš įvykių po Vo-
kietijos kapituliacijos 1945 m.
Pagal Potsdamo konferen-
cijos nutarimus, kad visas, kas

iškelta fašizmas, turi būti sunai-
kinta, amerikiečiai konfiskavo
Vokietijoje 8722 nacizmo meno
karo paveikslus ir 1947 metais
nusiuntė juos į JAV. Ten jie
buvo rodomi parodose kaip
"Vokiečių karo menas".

Filmo režisorius Prusnovski
yra dabar JAV, kur daro savo
filmui nuotraukas. Ši tema da-
bar yra pasidariusi aktuali Bo-
nos respublikoje, nes Vokietijos
vyriausybė daro pastangas tuos
meno kūrinius atgauti.

Jau nuo 1975 metų Bonos
Užsienio ministerija veda dery-
bas su JAV ir teko girdėti, kad
jau 1953 metais Vokietijai bu-
vo grąžinta 1700 grafikos brė-
žinių, kurie nebuvo pripažinti
karo meno kūriniiais. Likę 6000
paveikslų dar tebėra JAV ži-
nioje.

Filmas, kuris bus pavadin-
tas "Feuer und Farbe — Kriegs-
maler in Dritten Reich", bus
užbaigtas š. m. spalio mėnesį.
Kada jis bus pradėtas rodyti,
dar nežinoma. A. T.

— Daug kalbama apie švieti-
mą ir pageidaujama daugiau
šviesos. Dieve mielas, ką padės
ta visa šviesa, jei žmonės arba
iš viso neturi akių, arba, jei tu-
ri, tai samoninei užsimerkia.

G. K. Lichtenbergas

Tai patik dovana — bet karia
proga!

Popular Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAIZINTA
LAIDA

Šiandienos draugo spaustuvė
išleido septintą laidą šios popula-
rios virimo knygos. J. Daušvardie-
nė vėl patikslino ir pagraizino šią
laidą, naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujomis
žmonoms ar marčioms. Daugelis
apdovanojo kitataučius supažindin-
dami juos su lietuvišku maistu ir
virimu. Ši knyga yra suklusi la-
bai daug pasisekimo lietuvių ir li-
tautaučių darbo vietose ir organiza-
cijose.

Knyga yra labai graži ir jišta ir
su spalvotomis iliustracijomis. La-
bai patogi vartojimui.

Užakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyras
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$4.75

Illinois gyventojai pridėkite dar

20 centų mokesčiui.

Užakymus siųsti:

GERA PROGA PAPILDYTI SAVO BIBLIOTEKAS LITUANISTIKOS INSTITUTO LEIDINIAIS

ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS. Algirdas Gustaitis. Pasakojimai \$2.00	
LITUANISTIKOS DARBAI. I t. Red. Jonas Balys. 228 p.	
1966 metai	\$3.00
LITUANISTIKOS DARBAI. II t. Red. Jonas Balys. 186 p.	
1969 metai	\$2.50
LITUANISTIKOS DARBAI. III t. Red. Vincas Maciūnas.	
307 puslapiai. 1973 metai.	\$10.00
LITUANISTIKOS DARBAI. IV t. Red. Vincas Maciūnas.	
328 puslapiai. 1979 metai.	\$10.00
ZEMAIČIŲ VYSKUPAS MOTIEJUS VALANCIUS.	
Red. kun. Antanas Aleksa. 300 pusl. 1976 m.	\$5.00
LITUUVIŲ IŠEIVIJOS SPAUDOS BIBLIOGRAFIJA.	
Red. kun. Dainauskas ir Tomas Remeikis. 300 pusl.	\$7.00
LITUANISTIKOS INSTITUTO 1971 M. SUVAŽIAVIMO DARBAI.	
Red. dr. Tomas Remeikis. 280 pusl.	\$5.00
LITUANISTIKOS INSTITUTO 1973 M. SUVAŽIAVIMO DARBAI.	
Red. dr. Rimvydas Šilbajoris. 282 pusl.	\$5.00
LITUANISTIKOS INSTITUTO 1975 M. SUVAŽIAVIMO DARBAI.	
Red. dr. Benediktas Mačiūka. 192 pusl.	\$5.00
LITUANISTIKOS INSTITUTO 1977 M. SUVAŽIAVIMO	
DARBAI Red. Janina K. Rėklaitis	\$10.00

Užakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

KUR TAS ŠALTINELIS

Edmundas Kuošis ir Jonas Grišaitis įdėdavo 27 populiariąsias
harmonizuotas liudies dainas su penkių įvairių instrumentų palyda.
Išleido dr. Jokūbas Stukas, Lietuvos atsiminimų radijo programos
vedėjas, gyv. Mountaineer, N. J.
Dviejų plokštelių albumas su persiuntimu kainuoja \$14.95. Ill. gyv.
prideda 70 c. valstijos mokesčio.

Užakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.

DRAUGAS, pirmadienis, 1979 m. rugsėjo mėn. 24

THE BALTIC STATES IN PEACE AND WAR (1917-1945)

Edited by V. Stanley VARDYS
and
Remuold J. MISIUNAS

Published with the cooperation of the Association for the Ad-
vancement of BALTIC studies.
The Pennsylvania State University Press University Park and
London.

240 pusl. Kieti viršeliai. Šioje knygoje, kaip rašoma, šaltiniai pa-
naudoti Suomų, Vokiečių, Anglų, Amerikos ir ypatingai Rusų ir Lie-
tuvos archyvų dokumentai, kurie niekad nebuvo išleisti. Kaina su per-
siuntimu \$15.00. Ill. gyv. prideda 75 ct. valstijos mokesčių. Užsaky-
mus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Kopolyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× **Marijos ankšt. mokyklos Motinų klubo** pirmasis visuotinis susirinkimas bus spalio 2 d., antradienį, 7:30 val. vak. mokyklos kavinėje. Kviečiamos ypač naujų mokyklų motinos. Susirinkime P. Cole pasirodys su savo gimnazistėmis. Dalyvaus taip pat mokyklos direktorė ses. M. Julie, Motinų klubo naujoji globėja ses. Teresita ir jos asistentė ses. Viatora. Bus galima jaunųjų mokinių motinoms su vadovybe pasikalbėti ir padiskutuoti mokinių ir mokyklų reikalus. Viešnių priėmimo rūpinasi Lenoire Pytel ir Carol Dydio, informaciją teikia Lou Doherty (tel. 585-6935).

× **Solistės Danos Stankaitės** ir pianistės Dailės Sakaitės koncertas bus rugsėjo 30, sekmadienį, 4 val. popiet Kultūros Židiny, Brooklyne.

× **Dail. Arvydas Algiminas**, Chicago meno mokyklos profesorius, vienas iš žymesniųjų dailininkų, ir šiais metais padovanavo Beverly Shores lietuvių klubui didelį paveikslą, kurį laimės vienas iš atsilankiusių į Beverly Shores rudeninį balių. Žinovai paveikslą įvertino 700 dol.

× **Svč. M. M. Gimimo** parap. motinų klubo ruošiamas kepsnių išpardavimas įvyks rugsėjo 29 d. 4-7 v. v. ir 30 d. 7:30 v. r. ligi 1 v. p. p.

× **Sv. Kryžiaus ligoninės** informacijos vedėjas Eugene R. Limer yra paskirtas vadovu žinioms perduoti sateito būdu Sv. Tėvo Jono Pauliaus lankymosi Chicagoje metu. Jis yra pasižymėjęs spaudos darbuose ir informacijoje.

× **S. Vaičiūnas**, Roselle, N. J., parėmė mūsų spaudos darbus 10 dolerių auka. Ačiū.

× **Charakteringi šio** mėto besikeičiančios mados rūbai bus demonstruojami madų parodoje rugsėjo 30 d. J. Centre. Bilietai J. Vaznelio prekyboje. (pr.)

× **Lietuvių spaudos atgavimo 75 m. sukakties** minėjimo, rugsėjo 30 d. 3 val. p. p. Liet. taut. namuose, Chicagoje, kun. dr. Pranas Gaida skaitys paskaitą, taip pat programą atliks solistė Margarita Momkienė, muzikas Alvydas Vasaitis ir neolitinė Jolita Kriaučiūnaitė, Danutė Mikūzienė, paskaitydamos draudžiamos laikmečio ir vėlesnės spaudos ištraukas. Minėjime kviečiami dalyvauti visi-os. Įėjimas laisvas. Rengia — LST Korp. (Neolituania Chicagoje. (pr.)

× **Chicago Lietuvos Taryba** rengia ekskursiją autobusu į IX Amerikos Lietuvos Tarybos Kongresą, kuris įvyks Clevelande Hollenden House Patalpose š. m. spalio mėn. 13-14 d. Autobusas iš Chicago išvyks spalio mėn. 12 d. (penktadienį) 6 val. vak. (Washtenaw ir 69 gt. kampas). Iš Clevelando grįžta į Chicago Spalio 14 d. vakare. Kaina asmeniui ten ir atgal 35 doleriai. Pinigai sumokami iš anksto. Registruoti iki rugsėjo mėn. 28 d. Chicago Lietuvos Taryboje, 2606 West 69th St. Tel. (312) 778-6900 nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet Informacijos teikiamos nurodant telefoną. (pr.)

× **NAMAMS PIRKTI PAŠKOLOS** duodamas malusis mėnesiniai įmokėjimai ir prieinama nuosimūnais.

Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. (ak.).

× **Prof. Kazimiero Būgos**, vieno didžiųjų lietuvių kalbtininkų, šimto metų gimimo sukaktis sueis š. m. lapkričio 6 d. o penkiasdešimt penkerių metų mirties sukaktis sueis š. m. gruodžio 1 d.

× **East Chicago L. B-nės** valdyba prašo visus narius, bet kokiai progai pasitaikius, susimokėti solidarumo mokestį bet kuriam valdybos nariui.

× **Sol. Elena Blandytė** šį šeštadienį koncertuoja Omahaje, Nebr.

× **Seselių prancūkiečių** seimas įvyks spalio 7 d. tėvų mairijonų patalpose.

× **Leon Dargis**, kuris eina atsakingas pareigas viename Michigano miesto banke, yra Michigano miesto mokyklų švietimo tarybos pirmininkas.

× **Mykolas Slezevičius**, advokato, politiko ir tris kartus buvusio nepriklausomos Lietuvos ministro pirmininko, keturiasdešimties metų mirties sukaktis sueis š. m. lapkričio 11 d.

× **Vytautas Beleckas**, Sunny Hille, Floridoje, naujos lietuvių kolonijos organizatorius, pasveikino "Draugą" jo 70 metų sukakties proga ir atsiuntė 25 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Marija Šatulenė**, čikagieškė, "Draugo" sukakties proga palinkėjo dienraščio ir jo darbuotojams ilgiausių metų. Kartu pridėjo jo reikalams 16 dol. auką. Labai ačiū.

× **Kun. dr. P. Ragaižinskas**, Central, N. M., dažnai paremia "Draugą". Ir dabar, sveikindamas sukakties proga, atsiuntė 70 dolerių. Maloniai dėkojame.

× **Kun. Antanas Žvinklys**, Woneoc, Wis., pasveikino "Draugą" ir parėmė jo spaudos darbus gausia 20 dolerių auka. Labai ačiū.

× **Dr. V. Dubinskas**, Chicago, Ill., dažnai paremia lietuviškus reikalus ir "Draugą". Ir dabar, sukakties proga pasveikino "Draugą", palinkėjo laimingo gimtadienio, atnaujino prenumeratą ir pridėjo 30 dolerių auką. Jį skelbiame gausios prenumeratorium ir už didelę paramą maloniai dėkojame.

× **Juozas Mulika**, čikagieškis, lankėsi "Drauge", nusipirko knygų ir paliko auką. Ačiū.

× **Marija Kardauskaitė**, Chicago, Ill., yra nuolatine "Draugo" rėmėja. Ir dabar, sukakties proga, atsiuntė malonius sveikintimus, kuriuos palydėjo 25 dol. auka. Esame jai labai dėkingi.

× **Balys Pakštas**, žinomas muzikas, savo sveikintimus "Draugui" parėmė 15 dolerių auka. Labai ačiū.

× **Arūnas R. Draugelis**, Woodridge, Ill., atsiuntė "Draugui" prenumeratorius mokestį ir 28 dolerių auką. Jį skelbiame Garbės prenumeratorium. Už didelę paramą esame labai dėkingi.

× **Vladas Mumgaudis**, Lowell, Mass., prie prenumeratorius mokestio pridėjo 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **J. Juškevičienė** iš Baltimorės savo sveikintimus "Draugui" palydėjo nuosirdžia auka ir gražių laiškelių. Ačiū.

× **Vladas Matulis** iš Grand Rapids nuosirdžiai parėmė mūsų darbus 10 dol. auka. Dėkojame.

× **J. Pažemėnas**, Queens Village, N. Y., pasveikino savo dienraštį ir atsiuntė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **Alfonas Kikla**, Western Springs, Ill., nusipirko "Draugą" didesnę kiek lietuviškų plokštelių ir knygų.

Pranciškonų vasarvietėje, Kennebunkporte, Maine, buvo surušta literatūros vakaras, kurio programą atliko (iš k.): Pranas Naujokaitis, Aleksandra Gustaitienė, Nelė Mazalaitė-Gabienė, Iun. L. Andriekus ir Antanas Gustaitis. Nuotr. P. Ažulio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PAŠTININKŲ SĄJUNGOS DARBAI

Lietuvių paštininkų sąjungos valdyba rugpjūčio 23 d. posėdyje Onos Idzelienės namuose aptarė liepos 7 d. įvykusio renginio reikalus ir pasvarstė kitus klausimus.

Tradicinis vasaros pobūvis liepos 7 d. Vyčių salėje ir sodelyje praėjo sėkmingai. Valdybos pirmininkas Jonas Indriūnas išreiškė valdybos nariams už stropų darbą padėką. Ypačingą padėką išreiškė Baltic Bakery sav. Ankams už padovanojus kepsnius, J. Kuzni, Jr., už mėsos gaminius, Jurgiu Dūdėni už saldinius, visiems prekybininkams už paaukotas dovanas laimės šuliniui, taltinkin. Kėms Eleonorai Lukienei, Rožei Miliauskenei, Kotrynei Repšienei, Julijai Sinkevičiūtei, Grožvydai Giedraitytei, Kostui Repšui, Pranui Januliui ir Mikui Šeduikiui, kurių dėka pobūvyje vyravo puiki tvarka, malonus patarnavimas ir svetingas svečių priėmimas. Išdėdintas Julius Pocius pateikė smulkia šio renginio apyskaitą, kurią valdyba be patiesu priėmė ir patvirtino. Jau užsakyta Vyčių salė ir 1980 m. pobūviui. Jis įvyks liepos 13 d.

Gruodžio 9 d. LPS-gos valdyba ruošia tradicinį kalėdinį pobūvį — bendras kūčias. Paimalos už mirusius ir gyvuosius paštininkus bei jų šeimas įvyks Jėzuitų koplyčioje, o po to Repšių namuose metinis susirinkimas ir nuotaikingas kalėdinis pobūvis.

Valdyba posėdyje svarstė Altos prašymą ir nutarė pasveikinti IX Amerikos lietuvių kongresą su kuklia 20 dol. auka. Ta proga tenka pasidžiaugti lietuvių paštininkų darbais, nes jie visada savo nors ir kukliomis aukomis remia mūsų spaudą, radioj valandėles ir kitų organizacijų užmojus. Be to, jie aktyviai dalyvauja kitų organizacijų veikloje — spaudoje, šėlpoje, bendrinėse organizacijose ir kit.

Po posėdžio valdyba taltinkin. kaus pavaišino kavute ir užkandžiais.

Jurgis Janušaitis

Putnamo seselių vienuolyno rėmėjai, susirinkę savo posėdyje. Iš kairės: A. Vepšienė, G. Meiluvienė, E. Bareikienė, D. Augienė, A. Kareiva, E. Radvilienė ir E. Mikalaitienė. Nuotr. V. Norėlikas

PARODŲ SAVAITGALIS

Nuo ankstyvo rudens sujudo Chicago organizacijos. Neatsilieka ir Putnamo seselių rėmėjos, nes jos jau 18-ą metų iš eilės ankstyvą rudenį suorganizuoja madų parodas, o jau 6-rius metus iš eilės tuo pačiu metu įvyksta kokia nors meno paroda. Tuo tikslu rugsėjo 11 d. veiklesni rėmėjai suvažiavo į D. ir J. Gradinskų namus aptarti parodų paruošiamuosius darbus.

Susirinkimui pirmininkavo rėmėjų pirmininkė Marija Remienė. Ji apgailestavo, kad jau pora taltinkinių supasavo ir jos pasilieka tik rengimo dalyvėmis. Žinoma, metai savo daro, vyresniosios pavargo, o jaunesnės nesijungia į labdaros darbus. Rėmėjose nėra kur iškilti ar pasireikšti. Visi dirbama Putnamo seselių užmojimams.

Rėmėjos gražiai susigiję, susirinkę kaip vienos šeimos narės. Šiuo metu visoms rūpi madų parodos pasisekimas. Pa-

roda įvyks rugsėjo 30 d. Jaunimo centre. Kartu vyks šaknų skulptoriaus Prano Baltuonio paroda Čiurlionio galerijoje. Šį kartą kiekviena įsipareigojo ne vienai, bet po kelioms pareigoms. Madų parodos dalyvės bus vaišinamos tik namuose keptais akanėtais. Džiaugiamės, kad madų paroda susidomėjimas yra didelis, tai nesunkiai ir dirbti.

Prano Baltuonio, iš Montrelio, šaknų skulptūros paroda įvyks rugsėjo 25-30 d. Tai visai nauja meno sritis. Chicagoje tokia paroda buvo tik viena. Tikimasi, kad lietuvių visuomenė ir parodą gausiai atsilankys. Parodą atidarys prof. Mečys Mackevičius. Pranas Baltuonis daug dirba ir žada atvežti visai naujų darbų. Parodos atidarymas įvyks rugsėjo 28 d. 7 v. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Tęsis tik dvi dienas.

Rėmėjų susirinkimas prie valdų stalo buvo sėkmingas ir dar-

CHICAGOS ŽINIOS

RUDEINĖ PARODA

Cook apskritys tarybos prez. ir Forest Preserve distrikto komisierius George W. Dunne skelbia, kad šmet rudeninė dailės paroda įvyks spalio 7 d. 10 v. r. Little Red Schoolhouse Nature centre, esančiame 95 st. (south) ir 104 ave. (west) Willow Springs Road. Tokios parodos ruošiamos nuo 1966 m. labiausiai spalvotos gamtos metu. Parodoj dalyvaus 80 dailininkų, tapytojų, skulptorių, fotografų ir kt. Lankytojai taip pat turės progos viename pastate matyti smulkų žvėrelį, kaip tai lapių, šėškų, rakūnų, vėžių.

PABRANGO DIENRAŠČIAI

"Chicago Tribune" dienraštis pakėlė kainas. Nuo spalio 7 d. sekmadienio laida kainuos 75 ct. Liki šiol kainavo 60 ct., o dar nelabai seniai tekainavo tik 25 ct. Dieninė laida nuo spalio 1 d. kainuos ne 15 ct., bet 20 ct. Nuo spalio 1 d. dieninės lai-

dos kainos ligi 20 ct. pakėlė ir Chicago "Sun Times" dienraštis, teigdamas, kad Los Angeles, Milvauke, New York'e dienraščiai kainuoja jau po 25 ct. Taip pat priminė, kad spausdinimo kainos pakilo 85%. Paskutinis dienraščio kainų kėlimas buvo prieš pusę metų.

UZDAROMAS AKVARIUMAS

Shedd akvariumas, 1200 So. Lake Shore Dr., bus uždarytas spalio 5 d. ryšium su Sv. Tėvo lankymusi Chicagoje. Kadangi penktadieniais neimamas mokestis iš lankytojų, tai šį kartą neapmokėtinama diena bus ketvirtadienį, spalio 4 d. Akvariumas ketvirtadienį bus atidarytas nuo 10 v. r. iki 9 v. v.

SENAS, DOKUMENTINIS FILMAS

Field Museum of Natural History, Roosevelt Rd. ir Lake Shore Dr., rugsėjo 29 d., šeštadienį, 2:30 v. p. p. demonstruos begarą dokumentinį filmą "Jungle Islands", suktą 1928-9 metais. Filmas suktas Pacifiko salose ir jame matyti reti gyvuliai ir atsiskyrusių nuo pasaulio žmonių gyvenimas. Filmas apmokamas, yra pusantros valandos ilgio.

DAUGIAU VAŽINĖJA

Chicago miesto susisiekimo autobusais CTA važinėjimas pakilo, kaip rodo ligi rugpjūčio 25 d. surinkti duomenys. Iš viso keleivių skaičius pakilo 6.8%. Ligi rugpjūčio 25 d. per keturių savaičių laikotarpį pervežta 54,800,000 keleivių. Tai trimis milijonais daugiau negu per tą patį laikotarpį praėjusiais metais.

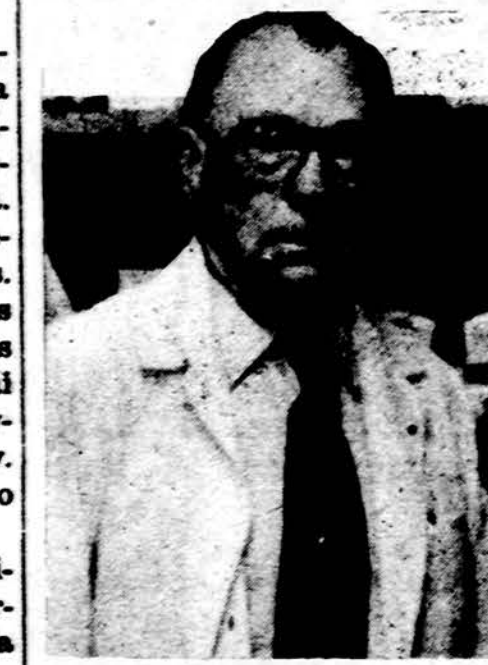
IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Dr. Jolita Kavaliūnaitė**, Akron, Ohio, universiteto modernių kalbų departamento profesorė, pereinantis metais buvo išsiųsta į Martinique salą tyrinėti tos salos kalbą, papročius, literatūrą, o po to dar buvo visą vasarą Paryžiuje studijų tikslais. Aplankiusi laisvu laiku Prancūzijos įdomesnes vietas ir kitus Europos kraštus, ji grįžo atgal į savo pareigas. Dabar jau vėl pradėjo dėstyti prancūzų kalbą ir literatūrą Akrono universitete. Prof. J. Kavaliūnaitė yra rašyt. Vacio Kavaliūno duklė.

— **JAV LB ryšininkas** Washingtono Alg. Gureckas užmezgė ryšius su Amerikos žydų komitetu ir penkiomis kitomis žydų organizacijomis. Yra siekiama keistis informacija ir derintiėjimus, išplaukiančius iš bendrų antisovietinių interesų. Žmogaus teisių sritis yra viena iš pagrindinių koordinuotos veiklos sferų.

— **JAV kongreso narys** Charles Dougherty savo distrikto gyventojams išsiuntinėtoje brošiūroje pranešė apie savo dalyvavimą Philadelphia's LB apylinkės suruoštame Vasario 16 minėjime ir apie susitikimą su JAV LB krašto valdybos nariais.

— **Dr. Stasys Ankudis**, kuriam šiemet sueina 70 m. amžiaus, buvo gražiai aprašytas Arbutus, Md., "The Times" laikraštyje. Laikraštis ilgokame straipsnyje, kuris iliustruotas dr. Ankudo nuotrauka, paminė, kad jis gimęs, augęs ir medicinos mokslą baigęs Lietuvoje, nuo 1949 m. gyvena Amerikoje, o nuo 1952 m. dirba Baltimorėje. Jis turi savo kabineta, bet taip pat ilgai savanoriškai dirbo ir tebedirba Vargšų globos vienuolijos vedamoje senelių prieglaudoje. Primenama, kad jo pacientai, net seneliai iki 100 metų, juo nepaprastai pasitiki ir jį nuosirdžiai myli, o jis savo mediciniškoje tarnyboje rodo visiems gražiausio altruisto pavyzdį.

— **Waterbury gyvenanti** Elizabeth A. Litfin kreipėsi į CBS televizijos tinklo programą "60 minutes" su prašymu skirti laiko pristatyti dabartinę Lietuvos padėčiai ir politiniams kalinams Petkui ir Gajauskui. Nors iš CBS buvo gautas neigiamas atsakymas, E. Litfin sprendimą apeliuoja. Ji taip pat renka parašus peticijai politinių kalinų klausimu. Ji bus įteikta prez. J. Carteriui. Nusiskundžia, kad pasitalko lietuvių, nieko nežinančių apie Petkų ar Gajauską ir net atsisakę peticiją pasirašyti.

— **Sol. Vijoletė Čičauskaitė-Balčiūnienė**, iš Bostono, sėkmingai koncertavo Los Angeles, Deitroite ir kitur, šį sezoną pasirodys St. Petersburgo lietuviams.

siais metais. Per pirmąsias šiu metų 34 savaites buvo pervežta 473 mil. keleivių, tai 20 mil. daugiau negu per tą laiką praėjusiais metais.

OKUP. LIETUVOJE

— **A. Sabalauko** parašyta Lietuvių kalbos raidos tyrinėjimo istoriją iki 1940 m. išleido 1979 m. leidykla "Mokslas". Ats. red. K. Morkūnas, recenzantai doc. J. Kabelka ir prof. dr. Z. Zinkevičius. Pirmos dalies 254 psl., numatyta išleisti ir antroji istorijos dalis. Santrauka rusų ir anglų kalbomis. Paminėti taip pat mokslo darbai kalbtininkų Prano Skardžiaus, Antano Salio ir Petro Joniko. Tiražas 5000 egz.

— **A. Laučkos, B. Piesaraito, E. Stasilevičienės** anglų-lietuvių kalbų žodyną 1978 metais išleido leidykla "Mokslas". Žodyno 1095 psl. išspausdinta apie 60,000 žodžių.

— **Lietuvos keliai** sunumeruoti. Numeracija palietė 25 svarbiausius keliuos, iš viso 3290 kilometrų ilgio. Kelių maršrutiniai numerai užrašyti ant ankščiau stovėjusių kelių rodyklių ar specialių 1.5 metro aukščio stulpelių. Kelio numerio fonsa mėlynas, kraštai apvesti baltą juostele, pats skaičius (numeris) baltos spalvos. Skydo didumas 30x30 centimetrų. Štai kai kurių auto-kelių numeriai: Vilnius—Kaunas 25, Kaunas—Klaipėda—50, Kaunas—Marijampolė—Vilkaviškis—25, Kaunas—Alytus—Merkinė—45, Kaunas—Zarasai—23, Vilnius—Molėtai—Utena—43, Jonava—Panevėžys—48, Vilnius—Ukmergė—Panevėžys—Pasvalys—86, Panevėžys—Šiauliai—Palanga—106.

— **Gulbių Lietuvoje** 1975 m. buvo apie 500, iš jų 300 laikėsi Žuvintė. Šiais metais gulbės perėjo 80 ežerų. Gulbės daugiausia plinta Pietų Lietuvoje, nenoriai — Ignalinos—Zarasų ežeryne. 1978 m. perėjo 257 poros, kurios išvedė 1012 gulbiukų.

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8700

Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sėd. 9 val. iki 1 val. d.

Advokatas GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 v. r. iki 5 val. vak. Sėdintys nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5168
2649 W. 63 Street
Chicago, Ill. 60629

Dr. Jur. Martynas Anyas

KOVA DEL KLAIPEDOS ATSIMINDAI

Spaudai paruošė Dr. M. G. Slavienienė. Įvadą parašė Dr. Juozas Jakštas. Išleido Kultūrai Rėmti Draugija Chicagoje. Kietis viršeliai. 426 psl. Kaina su persiuntimu \$10.91.

Užsakymus siųsti: **Draugas** 4545 W. 63rd St. Chicago, Ill. 60629

STASYS YLA LIETUVIŲ ŠEIMOS TRADICIJOS

Šeimos kūrimo vyksmai. Portfolio — iliustracijos: Zita Šodeikienė, Irena Mitkutė. Išleido Amerikos Lietuvių bibliotekos leidykla Chicagoj 1978 m. Spaudė M. Morkūno spaustuvių. Leidinių dideho formato, 180 psl. — Kaina su persiuntimu \$21.27. Užsakymus siųsti: **Draugas**, 4545 W. 63rd St. Chicago, Ill. 60629.